P

Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVII. | ŁÓDŹ, SOBOTA, 20 MAJA 1939 ROKU | CENA NUMERU 15 GROSZY. | № 138

CZY HITLER WYRZEKNIE SIĘ AGRESJI WOBEC POLSKI?

Mussolini wywiera nacisk na Niemcy, aby nie zaostrzały konfliktu

RZYM, 19 maja.

(United Press). Jak mówią w tutejszych kołach politycznych, układ niemiecko-włoski, który ma być podpisany w poniedziałek w Berlinie, składa się z 2 części. — Część pierwsza stanowi sojusz wojskowy, przewidujący autonomiczną pomoc wojskową na wypadek wciągnięcia jednego z państw sojuszniczych do działań wojennych, bez względu na genezę tych działań.

Drugą część stanowi układ polityczny, rozgraniczający wzajemne interesy na Bałkanach.

Zagraniczni obserwatorzy dyplomatyczni twierdzą, że Hitler zapewnił Mussoliniego,

IŻ DĄŻYĆ BĘDZIE DO POKOJOWEGO ZAŁATWIENIA ZATARGU Z POLSKĄ.

Mussolini dopiero po tym zapewnieniu zgodził się na podpisanie sojuszu w tej formie.

***

LONDYN, 19 maja.

(United Press). Doniesienia z Rzymu, wedle których sojusz niemiecko-włoski ma być sojuszem o charakterze zaczepno-odpornym, przyjęte zostało w kołach brytyjskich ze spokojem ponieważ od początku liczono się z tym, że Włochy wystąpią w razie wojny wspólnie z Niemcami.

Brytyjskie koła wojskowe oświadczają, że wprawdzie od początku wojny można się liczyć z tym, że Włosi wyrządzą wiele szkód na francuskiej Riwierze, na Malcie, Cyprze i w Egipcie oraz zatapiać będą statki angielskie i francuskie, — ale w toku dalszych działań wojennych przy pomocy lotnictwa i floty śródziemnomorskiej Anglii i Francji uda się przeprowadzić szereg desantów, przy pomocy których półwysep Apeniński zostanie opanowany.

Niemcy będą musiały przysyłać znaczne siły z pomocą Włochom. Wskazują na to, że Francja i Anglia panują nad wschodnim i zachodnim wyjściem z Morza Śródziemnego, zaś Turcja zamknie Dardanele, tak że Włochy nie będą mogły otrzymywać ani ropy, ani zboża, zarówno z Bliskiego Wschodu, jak i z Ameryki Południowej. Tak samo niemieckie zapasy szybko będą wyczerpane.

Podczas kryzysu wrześniowego sztab generalny francuski i angielski, miały opracować plan złamania oporu Włoch. Koła wojskowe podkreślają,

ŻE ANI NIEMIECKIE, ANI WŁOSKIE CZYNNIKI DECYDUJĄCE NIE PRAGNĄ WOJNY.

To też sojusz uważany jest za manewr dyplomatyczny dla wzmocnienia pozycji negocjacyjnej obu stron.

Paryż, 19 maja.

(PAT) Korespondenci berlińscy prasy paryskiej przynoszą dziś szereg informacyj z odcinka stosunków polsko-niemieckich. Zdaniem korespondenta „Excelsiora"

BERLIN NIE CHCE STAWIAĆ SPRAWY NA OSTRZU MIECZA.

Naodwrót Rzesza niemiecka zachowuje nie tylko stanowisko wyczekujące, ale stara się nawet uniknąć poczynienia jakichkolwiek posunięć, które mogłyby spowodować jakieś nowe komplikacje.

Berlin, 19 maja.

(PAT) Niemieckie koła gospodarcze zdradzają swe ubolewanie nad ujawniającą się, ich zdaniem, obecnie tendencją Polski oparcia się w swych stosunkach handlowych w głównej mierze na Anglii i innych państwach, a nie na Niemczech.

„Deutsche Allgemeine Ztg." wskazuje w związku z tym, że podobna polityka byłaby bronią obosieczną.

Goebbels atakuje Anglię i Francję,

twierdząc, że „wtrącają się nieproszone do dyskusji między Rzeszą a Polską"

BERLIN, 19 maja.

(PAT) Minister Goebbels wystąpił na łamach „Voelkischer Beobachet" ponownie z dłuższym artykułem, skierowanym przeciwko „siewcom psychozy wojennej i paniki w Londynie, Paryżu i Waszyngtonie." Są to — zdaniem min. Goebbelsa — ludzie najrozmaitszego pochodzenia społecznego i o niejednolitym światopoglądzie. Wszystkich łączy jednak chęć usunięcia z drogi Rzeszy. Pragną oni, dowodzi min. Goebbels, wyzyskać naprężoną sytuację międzynarodwą i rzucić ogień do beczki z prochem, spodziewając się, że nikt w następstwie nie potrafi ustalić winowajcy.

Uważając, że sprawa remilitaryzacji Nadrenii, Anschluss Austrii, zagarnięcie Sudetów, ustalenie protektoratu nad Czechami i Morawami nie dotyczyły interesów państw zachodnich — wysuwa Goebbels następnie tezę, że Anglia, Francja i Stany Zjednoczone „wtrącają się obecnie nieproszone do dyskusji między Rzeszą a Polską, bo każdy wie przecież, że Gdańsk jest niemiecki". „Każdy wie również, że Rzesza potrzebuje eksterytorialnego połączenia z Prusami Wschodnimi".

Problem polsko-niemiecki Goebbels stara się przedstawić jako zagadnienie drugoplanowe, które zostałoby zgodnie rozwiązane, gdyby nie „wtrącanie się Londynu, Paryża i Waszyngtonu".

Następnie Goebbels twierdzi, że Rzesza ostentacyjnie milczy w odpowiedzi na prowokacje, za jakie uważa stanowisko prasy polskiej i m. in. wystąpienia młodzieży polskiej, ale „nie możemy znieść nadal świadomej prowokacji Londynu czy Paryża, gdyż tam znajduje się centrala wrogów Rzeszy".

Podkreślając na zakończenie wolę Rzeszy w utrzymaniu pokoju, Gebbels apeluje do „rozsądu narodów europejskich, aby Europie zaoszczędzona była katastrofa". Kanclerz — podkreśla Goebbels — pragnie pokoju, chce jednak pokoju, któryby zapewnił interesy i żywotne potrzeby narodu niemieckiego.

Mussolini wygłosi znów przemówienie

po zakończeniu inspekcji fortyfikacyj.—Poprawa stosunków między Paryżem a Rzymem?

Paryż, 19 maja.

(United Press) Zdaniem tutejszych kół politycznych

ATMOSFERA DLA POROZUMIENIA WŁOSKO - FRANCUSKIEGO

jest obecnie co raz korzystniejsza. Napięcie w zajmowanych stanowiskach jest mniejsze, niż przed kilkoma miesiącami.

Mussolini kilkakrotnie dawał do zrozumienia premierowi Daladier, że nie będzie stawiał żadnych żądań terytorialnych, jeżeli Francja w toku rokowań uwzględni inne życzenia Włoch.

Mussolini informuje jednak stale Paryż, że pierwszy krok — jego zdaniem — winien wyjść od Francji, natomiast rząd francuski stoi na stanowisku, że inicjatywa należy do Italii, ponieważ ona wypowiedziała pakt Laval-Mussolini i wysuwa żądania.

Francja chce, by żądania wysunięto w zwykłej drodze dyplomatycznej. Znów krąży w Paryżu pogłoska, wzbudzająca duże zainteresowanie, że premierowi Laval powierzono specjalną misję poprawy stosunków włosko-francuskich. Jak wiadomo Laval stale utrzymywał najlepsze stosunki z Mussolinim i gen. Franco.

***

Rzym, 19 maja.

(United Press) W kołach faszystowskich przypuszczają, że Mussolini już jutro wygłosi wielkie przemówienie polityczne w Cineo z okazji zakończenia podróży inspekcyjnej po fortyfikacjach w północnych Włoszech.

Bez względu na męczący program zwiedzania fortyfikacji, Mussolini codziennie przeprowadza dłuższe rozmowy telefoniczne z ministrem Ciano i czyta ważniejsze raporty dyplomatyczne, dzięki czemu orientuje się w ostatnich wydarzeniach na arenie międzynarodowej.

Jak mówią w kołach politycznych Mussolini w jutrzejszym przemówieniu ponownie da wyraz dążeniom włoskim do utrzymania pokoju, ale wyraźnie i ostrzej niż w mowie turyńskiej podkreśli żądanie rozstrzygnięcia postulatów kolonialnych włoskich pod adresem Francji.

Min. Roman wraca do kraju

Nowy Jork, 19 maja

(PAT) Minister Roman, podsekretarz stanu Bobkowski oraz b. min. August Zaleski, opuścili dziś po północy na pokładzie „Batorego" port Nowego Jorku, żegnani na przystani przez ambasadora R. P., generalnego konsula oraz licznych przedstawicieli miejscowej Polonii.

Wykrycie spisku w Stanach Zjednoczonych

Tajny klub dążył do obalenia obecnych rządów

WASZYNGTON, 19 maja.

(United Press). Komisja dla badania organizacyj, działających w interesie obcych państw, miała otrzymać informacje, że zaprzysiężeni członkowie jednego z klubów nowojorskich rozwijają działalność.

ZMIERZAJĄC DO OBALENIA OBECNYCH RZĄDÓW W ST. ZJEDNOCZONYCH.

Przewodniczący tej komisji, Martin Diez oświadczył, że klub ten istniał od 1905 r., a należeli do niego także wyżsi urzędnicy administracji związkowej.

Organizacja miała również charakter antyżydowski

Martin Diez nie wymienił nazwy klubu.

CHAMBERLAIN O GWARANCJACH DLA POLSKI

Sztab angielski był uprzednio zapytywany.—W. Brytania dąży do szybkiego porozumienia z Sowietami

Londyn, 19 maja.

(PAT). Izba Gmin odbyła dziś debatę na temat sytuacji międzynarodowej, która poświęcona była przeważnie kwestii rokowań z Sowietami. Debata zainicjonowana była z ramienia opozycji liberalnej przez Lloyd Georgea, jako jej rzecznika. Przemówienie sędziwego przywódcy liberałów kładło przeważnie nacisk na znaczenie udziału Rosji Sowieckiej w przeciwstawieniu się agresji. Lloyd George, zastanawiał się nad zagadnieniem zobowiązań Anglii wobec Polski i Rumunii, biorąc pod uwagę granicę polsko - niemiecką długości 1.500 mil oraz możliwości dostaw materiałowych angielskich dla Polski.

Przemówienie przywódcy „Labour Party" było wygłoszone na ten sam temat. Premier Chamberlain, odpowiadając na przemówienia przywódców opozycji oświadczył: W. Brytania

NIE ZAMIERZA OKUPIĆ POKOJU CENĄ KONCESJI,

które prowadziłyby do dalszych żądań. Nie oznacza to, że odmówimy rozmów co do jakichkolwiek metod, drogą których możnaby było zaspokoić słuszne aspiracje innych państw. Nie sposób omawiać z korzyścią ostatecznych warunków pokojowych, dopóki nie jest się przekonany, że z drugiej strony nastąpiło wyrzeczenie się, lub conajmniej porzucenie wszelkich zamiarów agresji przeciwko innym narodom. Nie sposób wyodrębnić interesów brytyjskich od interesów ogólnoświatowych. Najważniejszym interesem brytyjskim jest utrzymanie pokoju.

Przechodząc następnie do zainicjowanej ostatnio nowej polityki zagranicznej W. Brytanii premier oświadczył: Zobowiązania wobec Polski i gwarancje jakich udzieliliśmy Rumunii, a potem Grecji nie oznaczały końca tych zarządzeń, które mieliśmy na myli. Raczej stanowiły one coś w rodzaju udzielenia pierwszej pomocy, aby zapobiec pogorszeniu się sytuacji. Mamy obecnie przed sobą zadanie wzmocnienia tych zarządzeń przez bardziej trwałe porozumienia oraz

PRZEZ UZYSKANIE DODATKOWEJ POMOCY DLA NICH Z INNEJ STRONY,

gotowej i chętnej do udzielenia tej pomocy.

Przechodząc do sprawy rokowań z Sowietami pr mier oświadczył: Nie mogę się oprzeć wrażeniu, iż zachodzi pewne nieporozumienie, albowiem wysuwany jest zarzut, że rząd brytyjski powoduje się w tych rokowaniach brakiem zaufania wobec ideologii rosyjskiej. Jak to już przed tym zaznaczyłem tak nie jest i pragnę jeszcze raz to powtórzyć. O ile uda nam się znaleźć metodę, dzięki której moglibyśmy zapewnić współdziałanie i pomoc Związku Sowieckiego w dziele budowania frontu pokoju, to powitamy to z zadowoleniem. Pragniemy tego, przywiązujemy do tego wagę. Sugestia jakobyśmy nieżyczliwie odnosili się do pomocy, jakiej może nam udzielić rzad sowiecki, jest naprawdę pozbawiona podstaw. Ale również zdajemy sobie sprawę z tego, a nie było to dostatecznie brane dotąd pod uwagę, że bezpośredni udział Sowietów w tej sprawie mógłby być niezupełnie w zgodzie z dążeniami niektórych krajów, na korzyść których te zarządzenia były poczynione. Naszym pragnieniem jest kolaboracja wszystkich krajów.

Nie pragniemy żadnej sprzeczności i różnicy zdań między nimi. Propozycje nasze nie zmierzały do tego, aby rząd sowiecki interweniować miał niezależnie od tego, czy W. Brytania lub Francja tego dokonały, mimo że w gruncie rzeczy zobowiązania brytyjskie, wynikające z gwarancyj, przez W. Brytanię udzielonych, nie zależą zupełnie od tego, czy Sowięty będą współdziałały czy też nie. Dlatego, o ile może być mowa o jakiejkolwiek nierówności między obu stronami, to nierówność ta jest raczej na korzyść Związku Sow

W debacie, jaka się następnie rozwinęła, wygłosili przemówienia Churchill i Eden.

Krytykując stanowisko rządu J. K. M. o rokowaniach z rządem sowieckim Churchill omawiał stanowisko Polski w tej sprawie, podkreślając z zadowoleniem fakt wizyty zastępcy komisarza spraw zagr. Potiemkina w Warszawie.

Dotykając technicznej strony wojskowej współpracy z Polską, Churchill ponowił zapytanie Lloyd George'a, czy sztab generalny był konsultowany, zanim udzielona została gwarancja co do tego, czy byłoby rzeczą praktyczną udzielić Polsce tego rodzaju gwarancji.

Eden, który zabrał głos po Churchill, podkreślił, jak ważna kwestią są rokowania między W. Brytanią a Rosją Sowiecką, szeregiem argumentów starał się wykazać, że byłoby to zyskiem dla sprawy pokoju, gdyby można było zawrzeć porozumienie między W. Brytanią, Francją i Rosją. Nawiązując do zobowiązań względem Polski i gwarancji dla Rumunii Eden oświadczył że W. Brytania zajęła w ten sposób pozycję daleko wysuniętą we Wschodniej Europie. Niezbędną jest przeto rzeczą, aby

SKONSOLIDOWAĆ ZAPLECZE ZA TĄ WYSUNIĘTĄ POZYCJĄ.

Odpowiadając w imieniu rządu na debatę, parlamentarny podsekretarz stanu spraw zagr. Butler podkreślił, że rządowi brytyjskiemu zależało przede wszystkim na tym, aby

WYTWORZYĆ POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA

jak najprędzej na tych obszarach, gdzie groźba ewentualnej agresji wydawała się. Co się tyczy wątpliwości, czy brytyjski

SZTAB GENERALNY BYŁ KONSULTOWANY NA TEMAT NIEDAWNYCH GWARANCYJ DLA POLSKI,

Butler z naciskiem oświadczył, że rząd był w stałej konsultacji ze sztabem generalnym, którego opinii zasięgano na temat gwarancyj dla Polski i Churchill może być spokojny, że żadne kroki nie zostały podjęte bez aprobaty sztabu generalnego.

Paryż, 19 maja

(PAT) „Petit Parisien" donosi o aresztowaniu w Valenciennes podoficera niemieckiego nazwiskiem Rothery, członka czarnej gwardii kanclerza Hitlera. Znaleziono przy nim dokumenty, plany i mapy.

Będziemy walczyć razem z Polską

Najstarszy poseł Izby Gmin o Gdańsku

Oslo, 19 maja.

(PAT) Dziennik konserwatywny w Oslo „Morgenbladet" zamieszcza dzisiaj artykuł swego specjalnego korespondenta w Londynie, w którym m. in. pisze: „Zapytałem najstarszego członka izby sir Nicholas Gralton Doyle: „ Jaką wagę należy przywiązywać do pewnych odosobnionych głosów w prasie, że Gdańsk nie jest wart wojny. Czy pan poseł sądzi, że gdy przyjdzie do rzeczy, to Anglia również i tym razem ustąpi? Nie — odpowiedział sir Nicholas. Nie sądzę, aby tym głosem w prasie można było przypisywać znaczenie. Problem Gdańska jest najzupełniej zależny od stanowiska Polski. My związaliśmy się z Polską przymierzem wojskowym i zobowiązaliśmy się udzielić Polsce pomocy, o ile o nią się zwróci. Jest jasne, że musimy dotrzymać naszych przyrzeczeń wobec Polski. Miałem również — pisze dalej korespondent — rozmowę z inną wybitną osobistością, z pośród konserwatystów, która wypowiedziała się jeszcze wyraźniej na ten temat. „Mniemanie, że Anglia nie chce się bić o Gdańsk, jest spowodowane przez niemiecką propagandę, która daje się zauważyć w naszym kraju.

O ile Polska będzie walczyć o swoje interesy w Gdańsku, pójdziemy razem z nią. Musi być nareszcie koniec z rozwiązaniami problemów pomiędzy państwami za pomocą gwałtu". W zakończeniu artykułu korespondent „Morgenbladet" twierdzi, że rozmowa ta charakteryzuje dobrze nastroje, panujące w Anglii.

Zmniejszanie kar więźniom

w miarę osiągnętej poprawy

Warszawa, 19 maja

Komisja prawnicza Senatu uchwaliła dzisiaj **projekt o organizacji więziennictwa.**

Projekt przyjęto z licznymi poprawkami w stosunku do brzmienia uchwalonego przez Sejm.

Poprawki przyjęte wprowadzają zasadę **stopniowego zmniejszenia kary więźniom zależnie od osiągniętej przez nich poprawy, aby przez to zbliżyć ich do życia na wolności.**

Komisja utrzymała dotychczasowy stan prawny w sprawie aresztów gminnych w przypuszczeniu, że rząd stosownie do rezolucji uchwalonej przez Sejm i przez komisję prawniczą Senatu w najkrótszym czasie przystąpi do opracowania projektu ustawy o aresztach gminnych. Z tego względu również komisja skreśliła projektowany przepis, rozszerzający na całe państwo przepisy dawnego prawa rosyjskiego w sprawie aresztów gminnych.

Zdarzenia i ludzie

Ostatni rozbójnicy Europy

„Kleftowie" i „Markovci"

Ateny, w maju.

Niedawno na greckie wyspy deportowanych przewieziony został transport dziesięciu „Kleftów". Byli oni członkami ostatniej tessalskiej bandy zbójów w starym stylu. Władze greckie już od czasów wojny światowej starały się ich unieszkodliwić i wyznaczyły wysokie nagrody pieniężne za ich głowy, lecz chłopi, z których zbóje się rekrutują, bronili ich. Ci, którzy mimo to wpadli w ręce policji, zostali zdradzeni przez własnych druhów, którzy w ten sposób chcieli uzyskać wolność lub premię pieniężną.

Zbóje ci, jak wiadomo, usiłowali kiedyś nawet uprowadzić premiera greckiego Venizelosa. Prześladowali go przez kilka godzin w górach, nie udało im się jednak schwycić go. Tym nieudanym napadem wykopali sobie zresztą własny grób, gdyż rząd grecki zorganizował natychmiast zmotoryzowany oddział policji, składający się z 12.000 ludzi, który odtąd systematycznie przeszukiwał okolice górskie. Mimo to jednak trwało jeszcze dziesięć lat, zanim udało się unieszkodliwić ostatnich zbójów.

Jako pierwsi, wytępieni zostali „marcovci" z Epirusu, jako ostatni zaś „kleftowie" tessalscy, którzy mieli swoje kryjówki w pobliżu Olimpu i byli doskonale zorganizowani.

Biografię słynnego bandyty Giangoulasa, który również mieszkał w tych okolicach, można jeszcze dzisiaj nabyć w każdym kiosku gazetowym w Atenach. Autor książki sam odszukał kryjówkę niebezpiecznego zbója i został przyjęty z wyszukaną uprzejmością. Musiał on tylko obiecać hersztowi bandy, iż przyśle mu egzemplarz swej książki, a wzamian za to, Giangoulas służył mu wszystkimi informacjami o sobie. Bandyci także są próżni!..

Giangoulas napadał zwykle tylko na bogatych kupców lub turystów, a nigdy nie okradał chłopów. Swych więźniów traktował, jako gości, a z chwilą, gdy otrzymywał okup, natychmiast zwracał im wolność. Słabe dawniej i źle uzbrojone oddziały policji bały się występować przeciwko niemu, tak że herszt zbójów często nawet wyjeżdżał do Aten i swobodnie odwiedzał tam różne lokale rozrywkowe. Na pożegnanie wręczał on gospodarzom, którzy go nigdy nie zdradzali, swoją wizytówkę z następującym napisem:

„Giangoulas, Basileos ton oreon" (król rozbójników).

Wreszcie rząd wyznaczył milion drachm za ujęcie bandyty. Nikt nie miał jednak odwagi zarobić tych pieniędzy. Wówczas obiecano bandytom zwolnienie od kary, jeśli wydadzą swego przywódcę lub też sami go unieszkodliwią. To poskutkowało. Większość rozbójników miała już dość wiecznych obław, jakie na nich urządzano i wykorzystała tę okazję, by przez wzajemne wytępienie się powrócić do normalnego życia. Mimo, iż herszt bandy zbójeckiej zachowywał teraz jak najdalej idące środki ostrożności wpadł on przez zdradę w ręce policji po kilku nieudanych próbach morderstwa.

Jeszcze piętnaście lat temu Grecja bynajmniej nie była jedynym państwem w Europie, w którym grasowali rozbójnicy. W Albanii ostatnie bandy zbójów, czyli „malisorów" zostały wytępione przez Achmeda Zogu dopiero krótko przed jego wstąpieniem na tron. Na Węgrzech konni bandyci „betyarzy", grasowali aż do wojny światowej. W południowej Italii, w aKlabrii ,a przede wszystkim na Sycylii (Maffia) unieszkodliwiono ostatnie bandy dopiero około roku 1925.

Hersztem greckich band rozbójników w owym czasie był Panopoulos. Pewnego dnia kazał on uprowadzić znajdującego się w miejscowości nadmorskiej Eghion, syna bogatego kupca Stavropoulosa. Młodzieniec zamknięty został w komfortowo urządzonej grocie w skale, a za jego wolność zażądano okupu w wysokości 100.000 franków w złocie. Ojciec zapłacił tę sumę i wówczas Panopoulos wyprawił swemu „gościowi" na pożegnanie wspaniałą ucztę.

W tym samym czasie macedońscy rozbójnicy uprowadzili dwóch bułgarskich kupców i angielską uczona miss Stone. Za dwóch Bułgarów rozbójnicy zażądali 150.000 lewa okupu, zaś za Angielkę nie mniej niż 625.000 franków. Ponieważ sama nie posiadała ona tyle pieniędzy, skarbnik misji angielskiej w Konstantynopolu, mr. W. Pett wystarał się dla niej o resztę sumy. Zarówno miss Stone jak i dwaj kupcy po swym zwolnieniu zapewniali, iż rozbójnicy obchodzili się z nimi doskonale.

W ciągu ostatnich 15 lat policja Jugosławii, Grecji i Bułgarii przywróciła porządek w tych krajach, które dawniej uchodziły za „raj rozbójników". Ostatni bandyci, których teraz deportowano z Grecji, prawdopodobnie umrą bez „potomstwa"...

LATO, KTÓRE IDZIE

W marcu i kwietniu, kiedy wydawało się, że wojna europejska wybuchnąć może z dnia na dzień, broniliśmy tezy, iż jest wręcz **odwrotnie: Bliski termin wojny jest nieprawdopodobny, a o bezpośrednim jej wybuchu nie może być** mowy.

Opieraliśmy się w swej argumentacji na przesłankach rzeczowych:

1) **Siły frontu antywojennego od** września 1938 **r. wzrosły, i to bardzo** znacznie. Pakt polsko-angielski był zwrotnym punktem w tym kierunku. Rozwiały się mgły dyplomatyczne i ukazała się z po za nich **zupełna solidarność Stanów Zjednoczonych z Anglią i Francją.** Stało się jasne, że w razie wojny, w znacznej części odrodzi się front dawnej **Ententy** z dodatkiem nowych sił.

2) **Siły Niemiec od jesieni ubiegłego** roku **stopniały pod każdym** względem. Politycznie Niemcy straciły bardzo wiele ze swego prestiżu i atrakcyjności. Gospodarczo wyczerpanie ich z dnia na dzień staje się widoczniejsze. Społecznie, pomimo wszelkich pozorów, **nie są przygotowani do wojny.** Totalizm nie zdusił w Niemczech **niezadowolenia i opozycji** — przemalował tylko szyldy, ale w razie potrzeby wojennej działałyby w Niemczech **silne** ruchy **odśrodkowe** i tamowałyby rozpęd armii narodowo - **socjalistycznej.**

3) **Moment psychiczny** w sprawie wojny i pokoju odgrywa bardzo ważką rolę. Na jesieni Europa robiła takie wrażenie, jak gdyby państwo niemieckie, upojone zwycięstwami, **gotowe było do wszelkich najkarkołomniejszych posunięć.** Po drugiej stronie frontu panował natomiast **rozpaczliwy defetyzm.** Zimą wszystko się zmieniło. Wśród społeczeństw frontu antywojennego widzimy zimną **krew i zdecydowanie,** natomiast po stronie niemieckiej rośnie wyraźnie **lęk przed wojną.** Cała polityka niemiecka nastawiona jest od kilku tygodni na **uspokojenie społeczeństwa niemieckiego.**

Bezzasadne roszczenia pod adresem Polski, zerwanie paktu z 1934 r., likwidacja umowy morskiej z W. Brytanią — były to **ostatnie próby Hitlera, utrzymane w dawnym stylu.** Skoro otrzymał odpowiednią odprawę — **Niemcy musiały się uspokoić,** i to na czas dłuższy. Teraz zarówno podpisanie układu włosko - niemieckiego jak i inspekcje Hitlera na linii Zygfryda — to nic innego, jak chęć przekonania Niemców, że są **bezpieczni w ramach istniejącego porządku** i że w razie wojny „obronnej" (tylko o takiej wojnie w Niemczech się mówi?) Rzesza da sobie rady..

***

Jeśli w końcu marca i w kwietniu nie wierzyliśmy **w bezpośrednią grozę** wojenną, to rzecz jasna, że dziś **powodów do obawy jest jeszcze mniej.** Rozwój wypadków idzie niewątpliwie w kierunku **osłabienia Niemiec, a wzmocnienia demokracyj.**

Szanse pokojowe zwiększają się przedewszystkim **dzięki pogotowiu Anglii, Francji i Polski.** Niemcy wiedzą, że w razie najdrobniejszej próby zaskoczenia i stworzenia faktów dokonanych, bądź w Gdańsku bądź na morzu Śródziemnym, **uruchomiona zostanie natychmiast potężna siła sojuszów.** Nie będzie wtedy ani odwrotu, ani pertraktacyj, ani kompromisów. **Całe ryzyko na jedną kartę!** Tego Niemcy **chcą i muszą unikać.**

Jeśli jednak już zbudowano barierę przeciwko agresji, to państwa pokojowe bynajmniej i nadal **nie zakładają rąk.**

Układ z Turcją sparaliżował **przynajmniej w połowie siłę zaczepną Italii** na morzu Śródziemnym W Hiszpanii szala zaczyna się **przechylać na rzecz Anglii.** Nie jest wykluczone, że w bliskim czasie będziemy mieli do czynienia z **jeszcze jedną rewolucja w Hiszpanii** — hitlerofilskiej „Falangi" przeciwko gen. Franco, czyli innymi słowy; **Niemiec przeciwko Anglii.** Tego rodzaju „pucz" dałby niewątpliwy rezultat, gdyż **wyjaśniłby definitywnie sytuację w Hiszpanii, pozbawiając tego atutu front włosko - niemiecki**

Rokowania angielsko-rosyjskie, choć idą dość opornie, dają już wyraźny obraz większego czy mniejszego współdziałania Rosji z Zachodem na wypadek **wojny.**

***

Krótko mówiąc. **szanse pokojowe w obecnej chwili są o wiele mocniejsze, aniżeli przed miesiącem.** Zupełnie słusznie komentowano sobie podróż angielskiej pary królewskiej przez ocean, jako widomy dowód perspektyw pokojowych, oczywiście na krótką metę. Rzecz ciekawa, że podróż ta **najsilniej podziałała na umysły niemieckie,** i to w kierunku optymistycznym, mimo iż prasa niemiecka starała się bagatelizować wyjazd w tym celu, aby nie wyjaskrawiać bliskich kontaktów anglo - amerykańskich.

***

Punktem nasuwającym pewne wątpliwości jest **sierpień** -- okres po zbiorach. Nie bez słuszności jest twierdzenie, że **przy obecnej nędzy aprowizacyjnej Niemcy muszą zaczekać w każdym razie z ewentualną akcją wojenną aż do nowych zbiorów.** Zechcą zebrać plony nie tylko z własnych pól (łącznie z „protektoratem"), ale także **i z węgierskich, rumuńskich, bułgarskich i jugosłowiańskich.** Jeżeli dziś jeszcze oblicza się zapasy niemieckie na pół roku wyżywienia, to po zbiorach, przy oszczędnej gospodarce, liczyć można na rok. Ponieważ Niemcy hołdują tezie **wojny totalnej i błyskawicznej,** możnaby przypuszczać, że w **sierpniu będą się uważać za zaopatrzone. Wtedy ryzyko wojny odżyje znów w całej** swej **okazałości.**

Trudno dziś mówić o tym. co będzie w sierpniu, **bo do tego czasu mogą zajść zmiany fantastyczne.** Nie można jednak odmówić powyższemu rozumowaniu „wojennemu" cech logicznych...

Należy więc tylko dodać, że **i państwa pokojowe zapewne nie będą zasypiać gruszek w popiele.** Widzieliśmy, jak szybko rozegrała się **walka niemiecko - angielska o Rumunię.** Anglicy uzyskali bezpośredni dostęp do Rumunii przez cieśninę Dardanelską i przez morze Czarne, a kontrolę wewnętrzną przez traktat handlowy i pożyczkę. **Handel Rumunii z Niemcami odbywać się będzie pod okiem angielskim i ani jeden litr nafty, ani jedno ziarnko pszenicy nie przedostanie się przez granice bez angielskiego zezwolenia.** Sądzić należy, że o zbiory bułgarskie, a nawet węgierskie odbędzie się taki sam **bój pomiędzy marką a funtem.** I jakoś bardziej wierzy się nam w siłę funta...

***

W rezultacie można stwierdzić, że perspektywy pokojowe są obecnie lepsze, aniżeli dotychczas i poprawiają się nadal. Nie mniej jednak wydaje się, że **nie będziemy mieli spokojnego lata.** Niemcy, a częściowo i Italia znajdują się **w ślepym zaułku** i będą próbowały w sposób rozpaczliwy wydostać się z tej sytuacji. Kto wie, jakie wpadną tym panom nowe pomysły, gdzie spodziewać się można **prowokacji?...**

Jedynym środkiem zaradczym jest zachowanie nadal **spokoju i pogotowia.** Z bronią u nogi, przy tym nastroju społeczeństwa, jaki panuje w Polsce, **możemy być spokojni, jeśli chodzi o nasz front.** Pragnęlibyśmy, aby **taki sam duch panował na Zachodzie** i tak samo gruntownie był tam **wytępiony** wszelki kompromis.

O.

Arabowie także odrzucają decyzję Anglii

Wczoraj panował w Palestynie spokój

Jerozolima, 19 maja.

(PAT). Po zakończeniu wczorajszego 24-godzinnego strajku w Jerozolimie, dzisiaj rano

PANOWAŁ SPOKÓJ.

Sklepy są otwarte. Dotychczas władze policyjne nie zanotowały żadnych usiłowań wzmożenia rozruchów, które do późnej godziny nie mogły być opanowane przez władze.

Jerozolima, 19 maja.

(PAT). **W związku z ostatnimi burzliwymi manifestacjami Żydów w Palestynie, głównodowodzący wojsk brytyjskich w Palestynie gen. Haining skierował do przedstawicieli Agencji Żydowskiej oraz do czołowych organizacyj żydowskich ostrzeżenie, iż władze angielskie w razie dalszego naruszania porządku i wystąpień przeciw organom policyjnym, będą zmuszone uciec się do specjalnych zarządzeń.**

Jerozolima, 19 maja.

(PAT). **Naczelny komitet arabski po posiedzeniu, na którym omawiano „Białą Księgę", wydał komunikat, w którym stwierdza, iż stanowisko komitetu pozostaje nadal identyczne ze stanowiskiem delegatów arabskich na konferencję londyńską. Zdaniem naczelnej rady arabskiej — „Biała Księga" oparta jest na propozycjach, odrzuconych jednomyślnie przez delegację arabską i przedstawicieli krajów arabskich. Komitet ma wkrótce ogłosić szczegółowy komunikat,**

ZAWIERAJĄCY MOTYWY ODRZUCENIA PROPOZYCYJ RZĄDU BRYTYJSKIEGO.

Waszyngton, 19 maja.

(PAT) **Organizacja sjonistyczna wystosowała do premiera Chamberlaina odezwę, podpisaną przez przywódców religijnych i politycznych Żydów amerykańskich domagającą się od rządu angielskiego szanowania litery i ducha deklaracji Balfoura.**

Warszawa, 19 maja.

(PAT). **Podsekretarz stanu w ministerstwie spraw zagranicznych p. Jan Szembek przyjął delegację społeczeństwa żydowskiego w osobach pp.: Maksymiliana Hartglasa, sen. Izaaka Rubinsztejna, Rabina Szlomy Dawida Kahana, Elo Mazura i Jakuba Białopolskiego.**

Delegacja wręczyła p. ministrowi memoriał, dotyczący stanowiska społeczeństwa żydowskiego w Polsce w sprawie sytuacji w Palestynie.

Jerozolima, 19 maja.

(PAT). **Dopiero po godz. 22-ej wczoraj wieczorem policja i wojsko opanowały całkowicie sytuację. Liczba rannych manifestantów, umieszczonych w szpitalach,**

WYNOSI 100 OSÓB.

Ulice, położone w centrum dzielnicy żydowskiej, przedstawiają obraz zniszczenia, szyby sklepów na jednej z głównych ulic są powybijane, i zaścielają chodniki. Manifestanci gromadzili się przez całą noc, byli jednak rozpraszani przez policję.

„Dzień przyjaźni" z Niemcami

ma się odbyć w Czechach

Praga, 19 maja.

(United Press). Komitet wspólnoty narodowej proklamował na 21 maja jako rocznicę zeszłorocznej mobilizacji czeskiej „dzień przyjaźni i pojednania" Czechów z Niemcami. — Burmistrze we wszystkich miastach otrzymali nakaz zorganizowania „obchodów pojednania".

Rauschning o planach Niemiec w Gdańsku

Hitler przypuszczał, iż uda mu się osłabić stopniowo Polskę.— Rewelacje b. prezydenta senatu W.Miasta

Paryż, 19 maja.

(PAT) „Journal des Debats" zamieszcza na pierwszej stronie artykuł b. prezydenta senatu gdańskiego p. Rauschninga p. t. „Hitler a program gdański".

W artykule tym p. Rauschning konstatuje, że ludność Gdańska bez żadnej wątpliwości jest niemiecka i przeprowadzanie jakiegoś plebiscytu w Gdańsku jest zatem zupełnie zbyteczne, ale nie można kwestjonować słuszności tezy polskiej, twierdzącej, że statut gdański obecny powinien być statutem definitywnym ze względu na doniosłe interesy polskie, które od niego zależą. P. Rauschning oświadcza, że nie można traktować problematu gdańskiego w oderwaniu od zagadnienia całokształtu stosunków polsko-niemieckich z jednej strony i od problematu istnienia Polski oraz sytuacji ogólnoeuropejskiej z drugiej strony.

Sprawa Gdańska nie jest problemem terytorialnym, który mógłby być rozwiązany w oderwaniu od innych zagadnień. Z Gdańskiem wiąże się bowiem zagadnienie Pomorza polskiego i dostępu Polski do morza, co do którego p. Rauschning oświadcza, że dla Niemców rozbudowanie połączeń z Prusami Wschodnimi nie jest zagadnieniem żywotnym, jakim dla Polski jest utrzymanie dostępu do morza.

Istnienie Niemiec bynajmniej nie jest zagrożone nawet bez istnienia bezpośredniej lądowej komunikacji z Prusami Wschodnimi, natomiast

DLA POLSKI UTRZYMANIE DOSTĘPU DO MORZA JEST ZAGADNIENIEM ŻYCIA I ŚMIERCI.

P. Rauschning przyznaje, że przyłączenie Gdańska do Niemiec jest rzeczą, której Polska nie może nigdy tolerować ponieważ najcenniejsza jej linia komunikacyjna ze światem zewnętrznym mogłaby być zagrożona w każdej chwili przecięciem zależnie od kaprysu zachodniego sąsiada. Poza tym przyłączenie Gdańska do Niemiec oznaczałoby dla Polski w konsekwencji utratę Pomorza i wpadnięcie w całkowitą zależność od Niemiec.

P. Rauschning przytacza, że w r. 1933 Polska, orientując się w niebezpieczeństwie, jakim mógł stać się dla niej niemiecki narodowy socjalizm, zażądała z okazji incydentu na Westerplatte od swych sojuszników zastosowania środków zabezpieczających. Rada Ligi Narodów odmówiła spełnienia żądań Polski i zastosowania zarządzeń, których Polska żądała wówczas dla obrony swych sprawiedliwych interesów. Polska wyciągnęła wówczas z tego bezzwłocznie konsekwencje i tym się właśnie tłumaczy zbliżenie polsko-niemieckie z r. 1934 i polityka równowagi, prowadzona przez min. Becka. P. Rauschning przytacza, że był w swoim czasie przyjęty przez kanclerza Hitlera który dyskutował z nim sprawę stosunków polsko-niemieckich.

P. Rauschning, który jak oświadcza — był poprzednio przyjęty przez Marszałka Piłsudskiego, informował kanclerza Hitlera, że Polska byłaby skłonna do prowadzenia polityki porozumienia polsko-niemieckiego w razie przyjęcia za podstawę słusznego rozwiązania sprawy gdańskiej. Deklaracja z 1934 r. zawarta z Polską, miała wówczas jednak jako naczelny cel w oczach polityki niemieckiej neutralność Polski na wypadek konfliktu na Zachodzie, by potem zrealizować hegemonię niemiecką na całym kontynencie europejskim.

GDAŃSK — pisze p. Rauschning — JEST W RZECZYWISTOŚCI TYLKO INSTRUMENTEM, KTÓRY KANCLERZ HITLER POSŁUGUJE SIĘ, BY OSŁABIĆ STOPNIOWO POLSKĘ I NADWYRĘŻAĆ JEJ POTĘGĘ MILITARNĄ ORAZ USTRÓJ WEWNĘTRZNY.

Polska silna bowiem jest przeszkodą dla imperialistycznej polityki niemieckiej. Naród niemiecki i ludność Gdańska — pisze p. Rauschning, mają obowiązek wystąpić przeciwko tego rodzaju polityce. Nikt w Europie nie myśli kwestionować charakteru niemieckiego ludności gdańskiej, ale ludność gdańska sama nie chce, aby jej słuszne uczucia narodowe miały służyć za pretekst dla niesłychanej rewolucji w Europie i dla nieograniczonej ekspansji niemieckiej. Ludność Gdańska dziś nie może wypowiadać otwarcie swych uczuć. Nie jest ona wroga Polsce, pragnie ona zachować swój charakter narodowy niemiecki, ale nie chce być zwykłym pionkiem w grze kanclerza Hitlera o panowanie nad światem. Nie chce być narzędziem polityki hegemonii, która nie przynosi korzyści ani interesom Gdańska, ani interesom narodu niemieckiego, która

PROWADZI DO ZNISZCZENIA CAŁKOWITEGO NIEMIEC,

jako do ostatecznego wyniku.

Premier Składkowski na inspekcji powiatów łukowskiego i siedleckiego

Warszawa, 19 maja.

(PAT) Prezes rady ministrów i minister spraw wewnętrznych gen. Sławoj Składkowski dokonał w dn. 19 b. m. w godzinach popołudniowych inspekcji powiatów łukowskiego i siedleckiego w województwie lubelskim. P. premier zlustrował na miejscu postępy prac w zakresie uporządkowania i podniesienia stanu wyglądu zewnętrznego miast i osiedli oraz wydał na miejscu odnośnym starostom szereg zarządzeń.

Zjazd pracowników bankowych

Warszawa, 19 maja.

W nadchodzącą niedzielę i poniedziałek obradować będzie w Warszawie zjazd delegatów Związku Pracowników Bankowych i Kas Oszczędności z całej Polski.

Na zjeździe omówione ma być m. in. wszczęcie akcji o nadanie mocy powszechnie obowiązującej na całą Polskę umowie zbiorowej o warunki płacy i pracy.

We wtorek plenum Sejmu

Na wtorek, dnia 23 bm. zwołane zostało posiedzenie plenarne Sejmu.

Porządek dzienny posiedzenia nie jest jeszcze ustalony.

Echa wybuchu bomby w lokalu ZNP w Łodzi

Śledztwo zostało umorzone, gdyż nie wykryto sprawców. — Odpowiedź ministra sprawiedliwości na interpelację

Warszawa, 19 maja.

W związku z interpelacją pos. Edwarda Dutkiewicza na posiedzeniu Sejmu w dniu 15 lutego 1939 r. w sprawie wykrycia sprawców bombowego zamachu na lokal ZNP okręg w Łodzi — jak się dowiadujemy — p. minister sprawiedliwości W. Grabowski nadesłał w tych dniach do p. marszałka Sejmu pismo, które daje przebieg przeprowadzonego śledztwa.

Pismo jest treści następującej:

Niezwłocznie wszczęte dochodzenia w sprawie zamachu zostały przeprowadzone pod nadzorem wiceprokuratora Sądu Okręgowego w Łodzi Komorowskiego, przez wydział śledczy w Łodzi pod osobistym kierownictwem komendanta policji insp. Elzessera - Niedzielskiego oraz kierownika urzędu śledczego podinsp. Petriego.

W trakcie dochodzeń zbadano kilkudziesięciu świadków, dokonano szeregu rewizyj i wywiadów oraz aresztowano 6 osób, co do których zachodziło podejrzenie, że mogły mieć związek z zamachem. Dochodzenia te jednak, pomimo wyczerpania wszystkich dostępnych środków zmierzających do wykrycia sprawców, nie dostarczyły dostatecznego materiału do wytoczenia przeciw komukolwiek oskarżenia, wobec czego prokurator okręgowy w Łodzi dochodzenia umorzył postanowieniem z dnia 31 grudnia 1938 r.

Postanowienie to nie zostało zaskarżone ani przez rodzinę zmarłego Łuczyńskiego, ani też przez zarząd ZNP. Wobec tego, że do chwili umorzenia sprawy nie zostały ujawnione żadne inne okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na ujawnienie sprawców, nie przewiduję w tych warunkach żadnych widoków lub możliwości podjęcia na nowo umorzonego dochodzenia.

„Defilada zwycięstwa" w Madrycie

Rewia wojsk hiszpańskich i włoskich przed gen. Franco

Madryt, 19 maja.

(PAT) O godz. 9-ej zaczęła się zapowiadana od dawna „defilada zwycięstwa".

Domy i ulice miasta przybrane są barwami czerwonymi i złotymi — będącymi barwami państwowymi nowej Hiszpanii. Z balkonów zwieszają się cenne dywany na ulicach, którymi maszerują oddziały wojska, starano się naprędce zatrzeć ślady niedawnych walk.

Gen. Franco zasiadł po środku wzniesionych trybun w otoczeniu rządu.

W defiladzie wzięło udział przeszło 100 tysięcy żołnierzy.

Pochód otwierały oddziały włoskie.

Madryt wyludniony podczas wojny domowej, jest teraz przepełniony ludnością, która napłynęła z prowincji. W mieście obecnie znajduje się rzekomo ok. 2 milionów osób.

Niezliczone tłumy wypełniły chodniki alei gen. Franco (dawniej Castellana), którą przeciągają oddziały wojska. Minęła prawie godzina, zanim poza oddziałami obcych ochotników ukazały się pierwsze szeregi czysto hiszpańskie, przed którymi niesiono wielki portret gen. Franco. W defiladzie biorą udział liczne czołgi, samochody pancerne, działa przeciwlotnicze i t. d.

Berlin, 19 maja.

(PAT). W czerwcu, jak mówią w Berlinie, nastąpić ma powrót z Hiszpanii do Niemiec legionu niemieckiego, który uroczyście powitany zostanie w stolicy Rzeszy.

Rzym, 19 maja.

(PAT). Jak słychać repatriacja legionistów włoskich z Hiszpanii nastąpić ma niebawem. W niedzielę odpłynąć ma z Neapolu do Madrytu 5 parowców, które zabiorą 18 tysięcy byłych kombatantów włoskich.

Niemcy nie otrzymają złota czeskiego

które zdeponowane jest w Anglii

LONDYN, 19 maja.

(PAT) „Daily Telegraph" donosi, że dyrektor departamentu niemieckiego ministerstwa budowy gospodarczej, od kilku dni jest w Londynie. Rozmowy prowadzone przez niego z przedstawicielami skarbu brytyjskiego i Bankiem Angielskim, mają na celu załatwienie kwestii roszczeń brytyjskich kredytorów wobec dawnego państwa czechosłowackiego i zwrotu depozytów, czechosłowackich, złożonych przeważnie pod postacią złota w Londynie. Choć rząd angielski nigdy nie ogłaszał rozmiarów depozytów, w dobrze poinformowanych kołach oblicza się — zdaniem „Daily Telegraph" — depozyty te na 20—25 milionów funtów, z czego 15 milionów jest złożonych w złocie. Wohltat, jak twierdzi „Daily Telegraph", przyrzec miał, że rząd niemiecki uhonoruje wszystkie zobowiązania, wypływające z czeskich długów państwowych, a także municypalnych oraz innych zobowiązań czeskich na rynku angielskim.

Kronika telegraficzna

— Agencja Domei ogłosiła komunikat, donoszący, że po szeregu konferencyj pomiędzy ministrami wojny i marynarki powzięta została „tymczasowa decyzja" w sprawie wzmocnienia paktu antykominternowskiego.

— Włoski wiceminister wojny gen. Pariani wyjedzie do Niemiec, aby rewizytować gen. Brauchitscha. Podczas pobytu jego w Niemczech ustalone będą pewne punkty, dotyczące sojuszu włosko-niemieckiego, a zwłaszcza współpracy obu sztabów generalnych.

— Do Warszawy nadeszły dane o rozmiarach strat wyrządzonych przez powódź w województwie kieleckim.

Wskutek zniszczenia zbiorów i podmycia licznych majątków ziemskich, straty sięgają około 1 miliona złotych. Specjalna komisja ministerialna zbada na miejscu wysokość szkód, celem rozpoczęcia akcji pomocy dla powodzian.

— Ministerstwo Oświaty nie zezwoliło na korzystanie w szkołach powszechnych z podręcznika „Mała historia Żydów" Taubera i Weingartena, który przeznaczony był dla 7 klasy szkół powszechnych żydowskich.

— Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie skreśliła ostatnio z listy aplikantów 4 osoby. Skreślenie nastąpiło na własne żądanie aplikantów wskutek przejścia do innych zawodów.

— Na Uniwersytecie J. P. został pobity student 4 roku wydziału prawa Oskar Reiss, autor książki p. t. „Akademicy".

OTWARCIE PARKU „HELENÓW".

Zaledwie ustaliła się pogoda, a już dzięki wysiłkom i energii dyrekcji, park „Helenów" w swej nowej szacie, oddany zostaje do użytku publiczności. Począwszy od czwartku dnia 18 maja publiczność odwiedzać zaczęła uczęszczany od tylu lat najładniejszy zakątek naszego miasta. Kierownictwo parku zaangażowało wspaniałą orkiestrę z dyr. Teodorem Ryderem na czele. Poranki odbywać się będą w niedziele i święta o godzinie 11.30 przed poł. Poza tym w soboty, niedziele i święta o godz. 5-ej po poł. koncerty popularne. Poza muzyką znajdzie każdy również miłą rozrywkę na wodzie, czy też na kortach tenisowych. Smakosze zaś odwiedzać będą parkową restaurację, znajdującą się pod wytrawnym kierownictwem p. St. Wojciechowskiego.

Z dziejów Łodzi

Dnia 20 maja 1919 roku władze bezpieczeństwa przeprowadziły pierwszą od czasu istnienia Łodzi walkę z paskarzami i spekulantami walutowymi i żywnościowymi: liczne lotne brygady policji i milicji ludowej przeprowadziły szereg rewizyj w domach prywatnych znanych czarnogieldziarzy i w podejrzanych cukierniach i kawiarniach, aresztujac ponad sto osób.

Tegoż dnia nadeszły dalsze transporty bawełny, w drodze znajdowało się przytym ponad 50 tysięcy bel, co pozwoliło już w kilka tygodni potym uruchomić większość fabryk łódzkich.

Z okazji wspaniałych zwycięstw oręża polskiego na Wschodzie cała Łódź staje do apelu na rzecz zbiórki dla najbiedniejszych mieszkańców uwolnionych przez zwycięskie wojska polskie ziem wschodnich, a przedewszystkim Wilna i Wileńszczyzny. Łódź jednego tylko dnia 20 maja 1919 r. zbiera ponad 100 tysięcy marek i wysyła je na Wschód.

Maj
20
Sobota

Dziś Bernardyna
Jutro Wiktora

Wschód słońca	3.36
Zachód słońca	19.28
Wschód księżyca	5.06
Zachód księżyca	21.17
Długość dnia	16.15
Przybyło dnia	8.15

Krótkie wiadomości

POMOC LEKARSKA RODZINOM REZERWISTÓW udzielana będzie bezpłatnie w ambulatoriach i przychodniach miejskich. Z pomocy tej mogą korzystać członkowie rodzin rezerwistów, powołanych na ćwiczenia, nie posiadających uprawnień do korzystania z Ubezpieczalni. Pomoc udzielana będzie na podstawie zaświadczenia, które wydaje wydział wojskowy Zarządu Miejskiego. Zarządzeniem tym objęte są również osoby obłożnie chore i położnice.

***

ZJAZD PRZECIWGRUŹLICZY lekarzy obradować będzie w Gdyni w dniach 27, 28 i 29 maja. Z Łodzi wyjeżdżają na zjazd liczni lekarze, zaś z ramienia Zarządu Miejskiego dr.dr. Misjcn i Rajterowski. Na zjeździe omawiane będą trzy tematy: „Wpływ jadów gruźliczych na organizm", „O różniczkowaniu przy chorobach płucnych", wreszcie „Walka z gruźlicą na wsi".

***

WYSTAWA OŚWIATY POZASZKOLNEJ zorganizowana zostanie staraniem wydz. oświaty i kultury Zarządu Miejskiego w Łodzi, w salonach I.P.S. w parku im. Sienkiewicza. Otwarcie wystawy nastąpi dnia 11 czerwca o godz. 12-ej w południe.

***

NOWE PRZEDSIĘBIORSTWA zostały zatwierdzone przez wydział przemysłowy. Zatwierdzono ogółem 9 zakładów przemysłowych, w czym: 3 mechaniczne tkalnie, 1 mech. snowalnie, 1 mechaniczną wytwórnię cukierków, 1 mech. wytwórnię trykotaży, 1 mech nawijalnię nici i ręczną wytwórnię swetrów, 1 zakład cynkograficzny i 1 zakład wulkanizacyjny.

***

SŁUPY REKLAMOWE w Łodzi wybuduje Związek Inwalidów, który czyni starania w Zarządzie miejskim o odpowiednią koncesję. Słupy te będą jednocześnie służyły jako kioski dla inwalidów, trudniących się sprzedażą papierosów.

***

KONTROLE SANITARNE wytwórni wód sodowych i lemoniad prowadzone są przez władze miejskie. Kontrolerzy żądają od wytwórców przedłożenia wyników badania wody pod względem chemicznym i bakteriologicznym.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: L. Steckel (Limanowskiego 37), Sz. Jankielewicz (Stary Rynek 7), T. Stanielewicz (Uorska 91), A. Borkowski (Zawadzka 45), B. Głuchowski (Narutowicza 6), St. Hamburg i Ska (Główna 50), L. Pawłowski (Piotrkowska 307).

Pożyczka zagraniczna dla Łodzi

w sumie 10 milionów zł. umożliwi rozszerzenie robót publicznych. — Pertraktacje są w toku

W poniedziałek rozpoczęte zostaną w Łodzi roboty brukarskie w centrum miasta.

Do wykonania, opracowanego na rok bieżący programu robót, oraz zatrudnienia tej samej liczby robotników, która pracowała w roku ubiegłym, brak Zarządowi Miejskiemu pieniędzy w sumie około półtora miliona zł., po uwzględnieniu już wszelkich subwencyj, dotacyj i kredytów materiałowych z Funduszu Pracy i Ministerstwa Komunikacji.

Podkreślić przy tym należy, iż tegoroczny plan robót inwestycyjnych opracowany został w bardzo skromnych rozmiarach i nie zaspakaja najpilniejszych nawet potrzeb miasta. M. innymi nie obejmuje tak pilnej inwestycji, jak budowa dwóch miejskich zakładów kąpielowych na Chojnach i Bałutach oraz budowy publicznych szkół powszechnych.

Celem zaspokojenia tych potrzeb Zarząd Miejski pertraktuje **o zaciągnięcie długoterminowej pożyczki zagranicznej na warunkach dla miasta korzystnych, w wysokości 10 milionów złotych.** Za pieniądze te wybudowane zostaną zakłady kąpielowe oraz gmachy szkolne, tak niezbędne w Łodzi. Dowiadujemy się, że istnieje nadzieja doprowadzenia rokowań pożyczkowych do pomyślnego rezultatu już w czasie najbliższym. Umożliwiło by to Zarządowi Miejskiemu znaczne rozszerzenie robót publicznych i zatrudnienie większej liczby bezrobotnych.

Oficerowie węgierscy w Łodzi

Absolwenci honwedzkiej akademii wojskowej zwiedzają pobojowiska z okresu wojny światowej

Do Łodzi przybyła wycieczka oficerów węgierskich, składająca się z 14 oficerów - absolwentów honwedzkiej akademii wojskowej w Budapeszcie z płk. Karolem Beregfy, komendantem tejże akademii, na czele.

Celem przyjazdu wycieczki jest zapoznanie absolwentów akademii wojskowej z pobojowiskami na ziemiach polskich z czasów wojny światowej. Wyjaśnień oficerom węgierskim udziela płk. de Lengyel, b. długoletni attache wojskowy przy poselstwie węgierskim w Warszawie.

Wycieczka zwiedziła już Lwów i pobliskie Komarno, pole bitwy pod Radzyminem oraz port gdyński. Wprost z Gdyni goście węgierscy przybyli do Łodzi, aby zwiedzić pobojowisko pod Brzezinami. Z miasta naszego wycieczka uda się do Krakowa, Limanowej, Gorlic, Tarnowa, Przemyśla i nową linią na Ławocz ne powróci do Budapesztu.

W Tarnowie wycieczka odda hołd bohaterskiej pamięci gen. Bema, składając wieniec na jego grobie.

Warta wystąpiła z brzegów

Jak się dowiadujemy, wskutek ostatnich opadów rzeka Warta wystąpiła z brzegów w okolicach pod Sieradzem i m. Wartą, zalewając niżej położone miejscowości nadbrzeżne.

Wylały również dopływy Warty szczególnie w górnym biegu na terenie powiatu wieluńskiego i łaskiego.

Protest organizacyj sjonistycznych w Łodzi

przeciw stanowisku rządu angielskiego w sprawie Palestyny. — 2-godzinny strajk i depesza do premiera Chamberlaina

W związku z ogłoszeniem przez rząd brytyjski „Białej Księgi", odbyło się wczoraj zebranie przedstawicieli następujących partyj: Sjonistów, Poalej-Sjon — prawicy i Poalej Sjon — lewicy, „Hitachtud", Sjonistów ortodoksów, organizacji „Mizrachi", Agudy i Stronnictwa Państwowo-Sjonistycznego, poświęcone omówieniu sytuacji, wytworzonej przez zmianę polityki brytyjskiej wobec żydowskiej siedziby narodowej w Palestynie.

Przedstawiciele wszystkich organizacyj złożyli deklarację, w której wyrażają solidarność z protestem żydostwa palestyńskiego przeciwko obecnej polityce brytyjskiej.

Powzięto również uchwałę ogłoszenia w poniedziałek, dn. 22 maja strajku protestacyjnego w godzinach od 2-ej do 4-ej. Wszystkie sklepy, składy, przedsiębiorstwa i zakłady przemysłowe należące do Żydów zostaną na 2 godziny zamknięte.

Równocześnie postanowiono zorganizować wspólny wiec demonstracyjny w niedzielę, o godzinie 12-ej w sali Filharmonii przy ul. Narutowicza.

***

W związku z ogłoszeniem „Białej Księgi" przez rząd angielski, w dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie gminy wyznaniowej żydowskiej w Łodzi.

W wyniku posiedzenia, zarząd gminy postanowił wysłać depeszę protestacyjną do premiera Chamberlaina.

Na froncie robotniczym w Łodzi

Protest przeciw prześladowaniu Polaków w Niemczech.—Okręgowa Inspekcja Pracy nie objęła jeszcze nowych powiatów

W szeregu większych fabryk włókienniczych w Łodzi odbyły się w ostatnich dniach zgromadzenia robotnicze, na których ożywioną dyskusję wywołały **prześladowania Polaków w Niemczech.**

W uchwalonych rezolucjach robotnicy łódzcy **protestują energicznie przeciwko tym prześladowaniom,** podkreślając, że w tym samym czasie, gdy **Niemcy w Polsce cieszą się pełną tolerancją.**

***

W związku z powiększeniem województwa łódzkiego, okręgowej inspekcji pracy w Łodzi przydzielona została znaczna ilość zakładów pracy, mieszczących się w przyłączonych do woj. łódzkiego powiatach.

Personel inspekcyjny nie został jednak powiększony, a ponieważ w dodatku inspekcji nie wydano żadnych poleceń co do załatwiania spraw z nowoprzyłączonych powiatów — wyłoniła się tego rodzaju sytuacja, że do **inspekcji napływają pisma z prośbą o interwencję w wynikłych konfliktach, jednak inspekcja pracy — nie uprawniona do tego — nie interweniuje.**

W związku z tym — jak się dowiadujemy — **organizacje zawodowe robotników zamierzają podjąć kroki w ministerstwie opieki społecznej.**

***

Zlikwidowane zostały wczoraj **dwa długotrwałe strajki okupacyjne:** w fabryce maszyn i odlewni żelaza p. f. B-cia Lange oraz w fabryce Finstera.

Kurs spadochroniarski

rozpocznie się w poniedziałek w Lublinku

W poniedziałek rozpocznie się na lotnisku w Lublinku pod Łodzią wyższy kurs przeszkolenia skoczków spadochroniarzy. Na kurs zakwalifikowane zostały osoby, które ukończyły kurs skoków ze spadochronem z wieży, znajdującej się w parku im. Marszałka Piłsudskiego.

Wyższy kurs spadochroniarski obejmuje skoki ze spadochronem z samolotów.

Ogółem zakwalifikowano 40 skoczków oraz 5 kobiet, pielęgniarek szpitala okręgowego, które szkolone będą jako pielęgniarki-spadochroniarki, niosące pomoc z powietrza.

Pełna tabela wygranych

)-go dnia ciągnienia IV-ej klasy 44-ej Loterii Państwowej

(TABELA NIEURZĘDOWA BEZ GWARANCJI).

CIĄGNIENIE PIERWSZE.

10,000 zł. — 2915.
15,000 zł. — 87851.
10,000 — 76813.
5,000 zł. — 29359. 78337. 111345 17879.
2,500 zł.—12015, 21110 21665, 30461, 5902, 66963, 68560, 59263, 73298, 79741, 2068, 88107, 94324. 103708, 130345, 37776, 60120.
2,000 zł. — 2438, 3489, 6496, 9722, 222, 36421, 39584, 50735, 67067, 70307, 7725, 78815, 85138, 90415, 100382, 24358, 129802, 136979, 158919.
1,000 zł. — 10840 13856,10678 14134 4527, 35087, 35529, 46478, 48260, 56171, 9919, 72280, 74923, 92250, 96508, 02736, 104033, 107756, 106589, 114246, 18119, 122288, 123123, 127586, 130782, 35130, 136990, 144897, 147638, 152139, 53583, 164417, 130399.

PO ZŁOTYCH 250:

238 99 620 37 756 90 1106 62 81 85 131 289
50 73 422 524 34 660 84 98 708 859 2118 223
77 449 525 87 698 747 61 64 815 33 52 904 46
032 49 133 36 61 402 594 705 13 932 46 76
040 49 235 362 623 40 778 825 972 95 5025 69
75 233 502 49 62 682 852 55 908 33 6021 29
5 125 241 304 508 616 743 62 815 79 7041 134
71 751 86 965 72 8004 116 247 49 321 648 898
9 936 9149 277 336 37 39 729 79 92 830 78 926
10079 90 561 91 617 97 11022 26 165 354
3 448 597 654 58 61 715 83 889 12025 39 140
6 83 284 303 85 425 95 522 31 60 615 42 46 755
9 823 41 13011 19 35 161 215 32 77 315 413
29 708 52 72 963 70 80 09 14033 57 129 69 349
2 462 529 644 52 743 98 800 70 910 69 91 15044
7 122 215 46 301 15 463 68 517 35 87 832 70 73
6317 604 66 835 907 30 17036 101 54 234 664
25 802 965 18244 356 88 403 84 559 842 46
9019 49 197 421 75 503 7 751
20173 201 329 477 582 739 90 837 940 21137
25 402 39 661 68 847 938 48 67 22152 289 91
05 51 448 541 61 921 105 922 89 23223 415 566
2 91 98 605 818 953 24058 63 238 59 63 332
3 811 609 67 25057 128 69 232 56 300 588 613
09 4393 97 868 925 26001 166 223 52 398 412
2 617 31 99 702 22 31 47 64 873 98 947 27122
54 97 445 50 643 806 975 28213 88 306 16 31
8 90 644 63 723 828 67 922 61 29204 32 74
27 655 99 713 807 32 48 956
30021 96 168 225 28 303 35 70 448 54 845
0 919 31013 62 162 306 602 744 989 32000
5 257 301 54 571 627 700 75 867 957 33053
47 67 300 51 408 576 82 620 964 34021 147
88 92 719 948 35097 251 313 26 487 515 77 686
08 61 817 42 84 927 36006 91 272 386 403 76
356 624 751 934 37154 202 73 326 33 411 502
17 18 51 87 651 701 39 73 822 38042 254 59
116 608 789 813 29 32 988 39006 69 90 172 204
15 34 86 318 467 548 643 755 850 89
40104 63 253 436 79 504 37 40 95 743 862
41104 302 604 13 80 42016 22 44 145 367 85
357 664 718 78 858 920 43153 80 248 315 45
700 518 932 44117 63 84 302 81 416 718 53 971
45211 18 73 463 798 905 46049 121 218 72 613
15 73 782 47018 21 64 440 630 38 724 831 61
974 48002 179 90 94 418 26 47 53 95 730 916
18 39 91 49136 316 462 76 502 55 605 66 948
50180 297 338 43 99 500 91 760 822 46 69
51094 189 96 313 474 515 676 786 996 52025
30 146 211 72 345 49 470 72 608 53 718 53 959
53682 84 219 350 85 514 682 818 33 64 83 935 95
54144 212 400 545 617 30 628 29 848 55096
168 272 486 508 54 56035 225 305 830 57288
470 500 33 628 31 35 50 700 845 53 58 909 29
58078 314 424 539 613 25 701 73 830 65 912 15 68
59163 224 514 91 771 803 54 93 98 980
60222 449 59 500 45 836 914 61306 79 91
516 33 39 633 844 57 910 43 62053 211 443 59
513 717 802 11 902 5 31 73 63084 226 33 460
740 807 27 48 64020 45 167 241 452 547 625
710 962 65021 44 59 181 87 302 766 831 976
66049 100 343 49 537 40 600 31 843 909 64
67062 121 206 349 80 407 671 852 86 68013 25
28 176 329 410 72 625 877 93 912 69024 593
728 905
70177 291 394 416 92 94 724 35 71124 43
223 70 310 47 833 901 16 32 72210 339 420 67
558 645 55 93 801 73377 592 601 44 56 76 761
923 74144 52 344 401 12 38 55 61 91 503 45
623 98 760 843 904 75082 221 70 83 377 478
725 970 76169 213 353 64 489 550 755 857
77003 209 58 350 56 404 685 749 841 67 81 907
72 78092 120 73 247 86 312 53 421 562 904
79032 387 440 53 66 548 52 772 818 60 940
80312 615 92 778 918 23 81112 71 81 465
533 89 689 791 899 935 40 82114 55 99 472 531
675 715 83015 17 74 194 320 412 33 38 549 650
892 93 921 58 84300 4 95 427 51 547 645 749
81 86 99 833 85108 44 214 511 58 88 665 69 92
733 56 949 86076 146 247 60 364 477 531 57 69
87 714 72 846 82 921 87413 14 50 51 55 88 556
605 25 704 41 810 69 936 37 85 95 88090 337
435 673 89052 79 212 14 22 431 520 74
90132 36 337 423 60 85 670 705 970 91016
33 49 111 282 87 343 504 69 695 827 92238
91 447 48 518 818 93003 218 439 79 91 700 64
94 821 94172 295 317 591 793 803 914 16 95011
56 76 253 89 341 458 59 80 659 87 704 892
96036 143 210 78 402 12 29 707 813 57 92 99
915 90 97229 622 709 816 98077 89 151 237
57 323 30 456 77 506 712 824 27 64 900 74 92
99138 51 251 449 535 86 618 71 708 40 92 808
100175 215 33 57 71 381 426 80 593 697 862
80 932 101114 96 478 614 94 701 837 61 904
39 45 85 102054 203 33 91 428 715 825 54 909
27 103006 159 429 54 58 92 846 104082 109
318 36 597 945 105050 110 34 56 82 269 80 302
91 98 493 528 88 881 649 106059 69 330 508 608
34 73 726 80 897 961 70 107049 58 118 227
590 798 108233 343 417 95 549 643 97 731 806
91 109426 67 598 629 829 919
110028 122 278 336 491 621 851 956 111313
53 552 74 618 748 847 90 923 29 49 112072 115
216 329 92 489 614 840 95 925 113069 118 24
319 95 541 788 899 999 114040 285 313 26 418
92 588 644 705 20 46 844 115129 50 267 334
50 534 68 631 702 71 822 32 928 116050 69 159
90 226 39 346 407 503 80 626 852 117009 111
46 200 442 58 719 68 838 943 118135 45 85 366
89 490 64 676 84 87 938 96 119032 60 102 47
412 555 873
120160 91 283 342 447 605 25 37 121015 42
108 84 208 72 473 580 617 854 76 122047 474 78
539 606 66 811 38 907 32 123008 68 200 47 523
50 636 79 847 960 124043 189 205 70 43 125016
73 189 528 824 916 64 126108 34 200 1 517 25 43
83 650 873 127003 33 63 456 611 21 27 79 128095
152 89 201 92 377 428 510 14 611 888 930 93
129225 55 80 630 717 52 97 817.
130070 78 135 91 429 57 519 636 827 95 131078
154 227 76 321 88 484 695 703 96 805 958 70
132106 22 261 337 75 84 88 445 532 867 133008
122 217 303 438 523 34 644 919 46 63 134022 76
114 64 204 478 512 48 791 992 135035 224 65 350
56 455 57 508 13 73 741 87 800 53 921 136198
361 708 13 79 84 823 54 62 972 99 137025 59 80
180 219 320 26 525 56 854 138015 110 71 370 98
403 69 73 91 532 874 139176 265 524 768 948 96
140000 116 46 88 234 91 317 400 75 618 715
941 79 141012 13 216 17 52 69 311 55 903 142016
58 110 98 405 16 25 72 94 98 566 665 87 805
143170 253 79 382 479 509 51 634 745 945 144124
62 346 61 441 77 607 17 81 781 888 98 145088
244 49 353 84 536 623 872 927 80 146016 71 99
206 17 306 410 20 557 61 64 92 623 844 985
147031 130 219 310 415 517 750 51 853 58 70 71
926 48 148039 45 72 237 48 93 371 467 501 620
768 149159 327 467 578 885 933 40
150108 14 545 617 27 852 151274 78 460 87 506
18 49 55 620 45 62 750 841 959 74 152196 269
362 473 516 18 680 787 153103 453 75 644 95 752
95 872 903 154052 15 1373 77 516 155054 162 88
89 289 371 77 435 730 55 91 96 822 923 156011
35 45 220 50 81 397 47 50 55 65 80 800 74 931
157048 86 134 91 306 635 52 805 158142 43 237
401 60 81 598 678 159000 1 65 154 231 340 467
94 556 690 823 35 48 53 65 945 74
160053 175 200 501 23 24 677 701 50 84 829
957 161055 73 87 132 234 420 723 810 45 91 986
162051 367 502 665 700 3 89 826 52 79 98 163025
230 641 804 93 164189 436 707 943.

DRUGIE I TRZECIE CIĄGNIENIE.

20,000 zł. — 108569.
15,000 zł. — 132917.
10,000 zł. — 22524. 50120.
5,000zł.—22469, 43736, 46638, 96292, 114105.
2,500 zł. — 3937, 7454, 9870, 20722, 23249, 59869, 60746, 87314, 94977, 117681 120553, 125010.
2,000 zł.—67774, 68749, 74333, 92209, 104545, 120385, 124717,141602.
1,000 zł.—10159, 10228, 26453, 27961 31059, 33830, 43945, 47481, 51527. 58540, 60243, 68064, 75615, 82792, 84494, 96884, 108836, 111961, 114054, 119971, 121213, 127280, 129805 130853, 132527, 135398, 142072, 147325, 147594, 147810, 152448, 152942, 159767, 164252, 164389.

WYGRANE po 250 ZŁ.

32 51 279 488 562 92 607 793 904 21 72 1003
345 423 68 658 734 70 967 2152 204 71 404 605
748 88 923 3031 62 96 178 204 41 417 46 518 686
720 92 807 4246 321 97 544 633 86 870 5080 150
260 301 91 431 81 528 79 665 795 940 71 6061
135 82 209 21 22 322 77 403 509 701 35 835 990
7069 149 57 96 211 78 391 520 93 872 8187 231
57 58 66 309 74 481 630 741 859 911 18 99 9193
207 19 81 448 527 66 659 850 66 80 928
10108 87 97 242 44 315 548 677 748 72 809 83
11047 240 321 438 530 632 733 67 875 96 944
12013 63 251 475 87 559 63 84 13132 33 58 275
343 77 478 645 64 792 848 932 14008 63 426 31
518 60 662 782 15165 446 506 19 26 814 954
16266 313 87 721 846 938 17065 78 94 181 97 231
567 649 701 850 18087 293 336 37 66 434 520 45
56 95 703 39 79 911 35 49 65 19123 277 355 454
603 70 812 46 63 962.
20067 205 53 88 371 455 659 806 8 81 21025
75 114 24 35 43 57 281 398 743 50 92 823 902
22015 71 79 174 206 314 588 751 66 955 23005
121 30 54 398 499 604 730 55 801 997 24160 312
36 441 510 11 94 724 44 91 847 62 920 25059 106
97 320 72 414 51 528 39 74 90 695 853 95 26155
67 234 57 454 69 935 71 27105 53 54 252 326 448
511 79 606 92 715 60 815 60 99 28297 337 49 437
45 568 98 602 833 85 87 29015 80 233 80 324 52
84 450 68 744 959.
30027 249 360 75 496 544 676 746 810 23 61
902 31012 56 79 186 203 470 551 611 24 707 804
992 32057 314 66 71 80 97 416 35 91 610 757 77 809
10 33132 41 262 324 479 635 59 60 87 750 56 99
922 29 34619 311 36 90 756 964 35088 233 472 93
599 967 36036 68 140 94 377 435 43 563 661 791
930 53 73318 433 55 64 552 99 691 723 37 50 817 83
945 83 38354 494 552 626 83 91 839 39207 302 466
821 906.
40029 169 205 6 56 497 516 618 745 899 906
41076 202 311 62 408 42 530 90 608 29 774 835
61 986 42052 71 95 329 813 54 904 43005 326 55
70 458 568 753 967 44051 291 365 69 440 597 710 81
83 99 826 53 911 95 45186 222 55 336 65 425 611
30 47 843 46133 204 57 482 726 808 47130 62 207
95 439 568 613 749 882 84 94 48104 33 270 319
671 73 758 63 915 49081 235 46 61 360 507 610
700 68 827.
50201 318 32 640 907 10 33 78 51320 603
53 753 59 60 870 917 79 52159 255 88 801
53061 166 283 352 431 91 512 85 656 712 37 899
54240 389 583 747 870 966 56064 149 56 87 217
18 22 330 63 77 87 428 542 55 665 735 825
56212 347 606 57014 21 177 226 58 315 26 28
33 41 46 401 9 30 49 548 610 727 84 832 979
58026 239 354 65 77 512 95 603 57 873 59041
104 31 43 200 21 26 351 495 608 848 62 982
60016 85 149 263 581 619 67 902 76 61059
65 151 540 624 36 763 988 62040 91 152 63 226
87 303 67 96 519 93 601 926 29 86 63018 60 541
753 63 828 927 36 65070 134 97 287 365 854
938 66035 115 74 217 80 518 27 609 67100
48 85 223 37 436 573 98 647 78 718 21 63 895
954 64 65 91 68002 61 209 72 89 324 475 529
673 90 834 69035 136 208 39 352 479 557 82
792 816 61 75 88 940
70389 505 846 48 59 86 71237 411 744 50
975 94 72171 233 327 410 21 59 584 682 96
803 924 40 73048 108 341 418 511 622 37 856
911 74127 34 45 256 468 534 706 65 896 987
75022 206 16 442 636 753 77 879. 76040 111 25
51 253 410 54 76 533 604 74 709 815 77118 68
389 488 91 523 630 58 766 862 917 78116 29 72
248 71 324 472 93 670 907 13 44 56 79159 68
536 51 86 630 42 798 846 59 76 79
80191 221 366 73 432 598 615 740 85 863 937
82223 54 87 93 311 403 76 584 657 759 97 822
47 84 86 928 44 83008 22 112 77 301 60 421 56
553 722 909 97 98 84182 229 444 86 607 93 663
973 85018 343 478 546 922 86078 147 475 87
702 32 831 72 87120 45 89 219 22 37 366 537 636
764 852 88260 428 596 695 748 89101 69 253 57
78 98 544 855 88 920 30 60.
90107 228 340 428 36 524 29 44 93 699 965
91040 272 354 465 728 68 869 92022 99 190 497
513 840 967 93074 91 422 97 551 61 67 636 798
886 98 94161 90 409 55 69 545 617 41 727 67 96
95496 928 96042 115 44 201 18 306 77 658 909
97147 65 249 398 434 531 38 737 866 909 98102
48 328 437 76 669 705 81 957 99003 57 115 324
441 88 91 542 718 906 51 82
100327 63 425 636 51 730 925 48 101049 741 416
584 977 102145 300 11 57 509 691 769 840 86 97
103087 302 85 412 21 706 38 825 960 104009 74
528 54 725 97 911 105004 348 81 599 648 794 828
943 106002 154 98 366 436 518 49 617 703 107147
73 350 58 492 649 54 749 867 108305 588 719 78
858 992 109136 74 86 241 437 56 85 86 635 818
27 47.
110005 184 567 758 111027 115 369 95 470 664
738 976 80 87 112022 305 918 47 78 113035 172
215 394 426 36 559 643 56 705 44 68 812 938 60
62 114058 70 107 258 307 403 47 533 672 703 18
825 56 995 115141 68 956 116114 20 62 536 42
644 731 841 50 117004 5 198 332 38 39 47 615
829 54 976 118054 365 530 73 805 119074 101 269
335 69 404 553 765
120025 175 77 473 633 863 121001 519 91 781
95 952 122130 72 326 459 521 93 677 929 123225
42 332 35 546 73 748 60 848 97 928 124202 354
417 23 65 91 655 98 737 813 48 57 125271 844
405 12 20 728 841 927 41 72 126042 163 74 305
617 98 708 53 859 912 127037 69 92 189 224 343
643 713 45 834 924 41 128069 122 29 204 415
627 49 721 827 76 901 10 129317 436 555 607 29
710 64 83
130149 85 97 234 81 355 445 558 775 834 86
966 131212 302 405 23 56 60 596 659 940 132080
281 570 96 792 875 977 133247 366 436 519 28 707
45 72 842 134049 260 332 931 135208 390 92 452
84 90 544 90 771 902 136028 60 185 207 305 50
402 703 37 99 998 137163 388 402 501 74 639
748 85 881 138028 89 239 316 35 86 418 40 590
692 712 84 912 80 139223 85 42 059 543 610 28
82 784 844 57 82.
140141 52 206 405 568 78 612 734 899 141044
124 332 417 65 547 61 773 835 55 909 142008 280
526 647 739 47 889 143103 91 354 486 505 96 636
721 801 927 54 144019 145 203 374 79 965 77
145205 16 367 457 69 601 726 146095 214 32 253
542 892 147029 193 294 492 592 98 782 851 023
148073 114 49 263 352 436 556 79 727 42 83 819
922 149209 67 86 367 450 600 962.
150027 351 87605 11 51 773 875 151061 121 68
228 360 97 523 57 818 76 969 152001 95 256 436
538 67 728 42 92 830 84 96 942 153058 109 291
436 607 20 724 154010 36 62 530 742 69.
155176 336 56 423 82 552 80 889 951 60 156120
206 308 434 631 722 53 857 157005 75 224 662 96
850 941 158484 89 584 632 874 923 03 159072 262
586 788 814 30 926 32 50 54
160090 314 24 85 442 73 514 610 11 59 87 764
161064 255 99 472 655 725 74 875 94 954 162132
306 439 42 535 617 70 727 36 76 84 163063 163
219 337 47 499 772 848 80 164013 77 455 522 64
675 789 837 997.

Skazani usiłowali popełnić samobójstwo

Przeszkodzono im, uspokojono i przewieziono do więzienia.—Niezwykła scena w sądzie grodzkim

W sądzie grodzkim, już po ogłoszeniu wyroku przeciwko dwum podsądnym, oskarżonym o kradzież, rozegrała się **scena wysoce dramatyczna.**

Na ławie oskarżonych znaleźli się **Jan i Marian Wieruccy,** zam. przy ulicy Napiórkowskiego, oskarżeni o **kradzież wiecznych piór.**

Jak głosi akt oskarżenia, w lutym rb. Wieruccy spotkali na ulicy Czesława Szymańskiego i zaproponowali mu kupno **większej ilości wiecznych piór po taniej cenie.** Tranzakcja ta jednak do skutku nie doszła, gdyż Szymańskiemu cena wydawała się zbyt wygórowana.

Krótko po tym został Szymański, za kradzież mieszkaniową, skazany na trzy lata więzienia.

W więzieniu w Płocku złożył Szymański **doniesienie przeciwko obu Wieruckim,** podając, że to za ich namową kradzieży tej dokonał i że oni sami proponowali mu kupno skradzionych przez nich piór wiecznych.

Doniesieniu temu nadano bieg, i obaj **Wieruccy zostali postawieni w stan oskarżenia.**

Przed sądem Wieruccy do winy się nie przyznali, twierdząc, że Szymański oskarża **ich fałszywie, powodowany zemstą.**

Szymański, jak się okazało na przewodzie sądowym, **karany już ośmiokrotnie,** zeznawał dla oskarżonych zdecydowanie obciążająco.

Na tej podstawie sąd wydał wyrok **skazujący obu braci po roku więzienia.**

Po ogłoszeniu wyroku Jan Wierucki **splótł ręce wokół swej szyi i usiłował się udusić. Czynił to z taką zapamiętałością, że padł zemdlony na podłogę. Drugi oskarżony począł bić głową o ścianę.**

Obu udzielono pomocy i uspokojono, po czym zostali przewiezieni do więzienia.

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym przy ulicy Górnej 39 usiłowała pozbawić się życia 22-letnia Florentyna Buczkowska, zażywając nieznanej trucizny.

Desperatce udzieliło pomocy pogotowie ratunkowe. Przyczyny rozpaczliwego kroku młodej kobiety nie ustalono

★

W parku na Polesiu Konstantynowskim spadł z huśtawki fryzjer Wojciech Komar (Nowa Mania), doznając złamania przedramienia oraz obrażenia głowy. Poszkodowanego przewieziono do szpitala.

★

W mieszkaniu rodziców przy ulicy Fabrycznej Nr 35 poparzony został wrzącym ługiem 4-letni Ignacy Grabicki, odnosząc rany całego ciała. Chłopca przewieziono do szpitala.

Na ulicy Pabianickiej spadł z roweru na jezdnię 17-letni Bernard Bajewski (Anny 32 - Rokicie), odnosząc złamanie ręki i rany twarzy. Rannego przewieziono do szpitala.

★

Na ulicy Rzgowskiej Nr. 131 w czasie bójki sąsiedzkiej poraniony został 32-letni Cezar Werner, odnosząc rany głowy i twarzy.

★

— Na ulicy Małej Nr. 10 pobity został 30-letni Stanisław Kolasa, odnosząc rany głowy i twarzy.

★

— Na ulicy Cmentarnej pokłuty został nożami przez nieujętych dotąd sprawców 17-letni Zygmunt Kubiak (Jerzego Nr. 17), odnosząc rany pleców i rąk.

W bramie domu przy ulicy Pabianickiej 5 znaleziono wczoraj porzucone dziecko płci męskiej w wieku około pół roku. Dziecko przesłano do miejskiego domu wychowawczego — za matką wdrożono poszukiwania.

Sekcja Właścicieli Autobusów

W dniu 18 maja r. b. w lokalu Centr. Stow. kupców i Przemysłowców woj. łódzkiego odbyło się organizacyjne posiedzenie sekcji właścicieli autobusów i ciężarówek, na którym ukonstytuowany został zarząd sekcji w następującym składzie: prezes — Juda Flamholc, skarbnik — Dow Sztark, sekretarz Zelwer Jakób oraz pp.: Trakman Chaskiel i Wald Anszel.

Radiofonizacja Łodzi i okręgu

Z dniem 1 kwietnia r. b. teren województwa łódzkiego powiększył się o 6 nowych powiatów — ma to także m. in. duże znaczenie dla problemów radiofonizacyjnych.

Dlaczego? Oto 14 powiatów województwa łódzkiego wraz z Łodzią w nowej konstelacji podziału terytorialnego daje w sumie największą liczbę aparatów odbiorczych w Polsce — taką sumą tą poszczycić się może tylko nasze województwo, przodując innym regionom. Sama Łódź przoduje jeszcze najszybszym i najbardziej progresywnym wzrostem liczby radio abonentów.

Oto co mówią cyfry w tym przedmiocie, jeśli chodzi o przyrost miesięczny radioodbiorników: Łódź — 1220 miesięcznie, Kraków — 400, Wilno — 490, Poznań — 1100, Katowice— 700, Lwów — 1100, Toruń — 239.

Jedynie tylko Warszawa posiada większą niż Łódź liczbę radioabonentów, ale i trzy razy tyle ludności co my.

Na terenie województwa łódzkiego mamy szereg powiatów świetnie zradiofonizowanych. Są: piotrkowski, sieradzki, łódzki, łaski i wieluński. Wieś w powiecie łęczyckim przoduje pod względem zainteresowania radiem innym ośrodkom wiejskim w Polsce. Łódź sama bije rekord wszystkich innych miast, jeśli chodzi o liczbę radiosłuchaczy—robotników. Ostatnio jest jeszcze jedna przewaga Łodzi: jest to najsilniejsza stacja prowincjonalna poza stolicą. Dzięki powiększeniu mocy stacji do 10 kw. zasięgiem swym tym łatwiej obejmie całą prowincję podłódzką — 14 powiatów województwa.

Niedawno w czasie wycieczki w teren świeżo wcielonych w skład województwa łódzkiego powiatów północnych — jak Łowicz, Rawa, Brzeziny i Skierniewice słyszałem wiele uwag ze strony społeczeństwa i czynników miarodajnych na temat stosunku tych regionów do rozgłośni łódzkiej i zagadnień radjowych województwa. Powiaty te pragną drogą radiową pogłębić wzajemne zainteresowania tych regionów z Łodzią i naodwrót. Dzięki znakomitemu powiększeniu mocy zasięgu łódzkiej stacji prowincja nasza i bliższa i dalsza już niezadługo słuchać będzie rozgłośni łódzkiej, pogłębiając swą znajomość problemów metropolii łódzkiej całego województwa.

Zaznaczyć w końcu należy, że przodują we wzroście liczby radioabonentów szczególnie urzędy pocztowe 4, 7, 8, 9, 12, 17.

JAN WOJTYŃSKI.

Zjazd związku lekarzy obraduje dziś w Łodzi

W dniu dzisiejszym rozpoczyna w Łodzi obrady zjazd Związku Lekarzy Państwa Polskiego. Zjazd obradować będzie w salach Y.M.C.A. i potrwa 2 dni. Spodziewany jest przyjazd około 200 delegatów z różnych stron kraju.

Pierwszy dzień zjazdu poświęcony zostanie omówieniu sprawy ubezpieczeń chorobowych, zaś drugi — dorocznemu walnemu zebraniu.

Po wysłuchaniu referatów, uczestnicy zwiedzą wystawę farmaceutyczną, która w tym czasie otwarta zostanie w salonach YMCA.

Człowiek z ulicy rządzi Imperium

Anglicy wracają do cricketa

Dość polityki zagranicznej! — Opinia publiczna pozostawia politykę specjalistom

(Od stałego korespondenta „Republiki" w Anglii)

Londyn, w maju.

By opisać sytuację polityczną tak jak ją widzą w Londynie, trzeba zacząć od zbadania stanu opinii publicznej. Zdanie człowieka z ulicy decyduje tutaj ostatecznie o wszystkim. Rząd ma właściwie **wolną rękę tylko w sprawach, których przeciętni Anglicy, nie znają, albo którymi się nie interesują. Sir Norman Angell** laureat nagrody Nobla pokoju, określił dowcipnie ten stan rzeczy, pisząc, że **wodzem narodu jest nie człowiek o niezwykłym rozumie, ale, przeciwnie, człowiek zwyczainy do niezwykłego stopnia.** Tym zresztą znany publicysta tłomaczy braki i błędy polityki angielskiej, które doprowadziły do Monachium.

Po tym nieudanym występie **zmieniła się i opinia człowieka z ulicy i polityka rządu Jego Królewskiej Mości.**

Politykę tę w przeciwstawieniu do monachijskiej możnaby nazwać **warszawską albo kontynentalną.**

Mimo to zapanował rozdźwięk pomiędzy opinią a polityką. Wytworzył się on w sposób następujący: Kiedy p. Neville Chamberlain wprowadził przymus służby wojskowej, wielu M. P. (członków parlamentu) wyraziło obawę, że **człowiek z ulicy niechętnie zgodzi się na nakładany na niego ciężar.** To też konserwatywni posłowie rozjechali się po kraju, by **tłomaczyć że reforma wojskowa była doprawdy konieczna.**

Emisariusze ci skonstatowali ze zdziwieniem, że **mowy ich nikogo nie interesują,** że angielscy chłopi, robotnicy i mieszczanie oddawna **zdają sobie sprawę ze swych obowiązków,** że gotowi są służyć z entuzjazmem. Opinia publiczna jest **bardziej dojrzała, niż się tego spodziewano.**

Wtedy panowie z parlamentu postanowili zmienić temat mów, i wytłomaczyć narodowi, **na czym polega polityka przymierzy.** Ale i to nie zaciekawiło prostego człowieka. Poprostu **Anglicy przestali się interesować polityką zagraniczną...**

Jak długo istniały w kraju dwa wrogie obozy zwalczające się na terenie polityki zagranicznej, człowiek z ulicy **popierał gorąco jedną albo drugą stronę.** Kiedy wódz jednego z obozów, (a zarazem premier) postanowił **prowadzić politykę, zalecaną dotychczas przez opozycję,** i w ten sposób zjednoczył opinię publiczną — John Bull śledził z uwagą i zapałem pierwsze rezultaty nowej akcji dyplomatycznej i powitał radośnie płk. Becka.

Ale po wprowadzeniu służby wojskowej Anglicy i Szkoci stwierdzili, że **spełnili swój obowiązek, że zrobili dosyć!...** Teraz niech polityką zajmują się dyplomaci i specjaliści. **Opinia publiczna powróciła do czicket'a.**

Oczywiście, parlament nie mógł pójść za tym pięknym przykładem. Obecnie w „lobies" Whithehall'u dyskutuje się nad następującym tematem: czy obecna polityka jest **wprowadzeniem w życie zbiorowego bezpieczeństwa w duchu genewskim, czy też jest starym systemem koalicyjnym,** którym Pitt obalił Napoleona?

Czy należy postawić obecne przymierza **pod znakiem Ligi?**

Członkowie większości twierdzą, że mogłoby to być uważane jako **oznaka zbytniej nieustępliwości, a nawet jako prowokacja przeciwko państwom totalnym.**

Opozycja odpowiada, **że dyktatorów i tak się nie uda poprawić.**

Ale konserwatyści podkreślają, nie bez pewnej słuszności, że **Genewa jest niepopularna wśród opinii francuskiej i polskiej** i że powierzenie jakiejś wielkiej roli tej instytucji mogłoby wywołać **zgoła niepotrzebne polemiki.**

W każdym razie dyskusje tego rodzaju są dosyć teoretyczne. Tymczasem zaś dyplomacja święci praktyczne triumfy. **Pakt z Turcją** jest niezmiernie ważny, nie tylko dlatego, że zapewnia demokracjom pomoc silnej i dzielnej armii tureckiej, ale także dlatego, że **daje im możność praktycznego poparcia Rumunii.** Pozatem alians z Turcją **ułatwia znacznie pertraktacje z Z. S. S. R.**

Postawa Ankary może także zmienić do pewnego stopnia **sytuację w Białogrodzie, i skłonić Jugosławię do zbliżenia się do mocarstw zachodnich.** Wiadomo, że Turcja i Jugosławia prowadziły przez długi czas równoległą politykę, której konkluzją było zawarcie paktu bałkańskiego.

Warto przytym przypomnieć, że jedną z najdotkliwszych i najkrwawszych porażek armii sprzymierzonych podczas wielkiej wojny była bitwa dardanelska. Bitwa dardanelska w ewentualnym przyszłym konflikcie została wygrana!...

T. S.

Gdzie jest najbezpieczniej?

Pouczające wyniki ankiety amerykańskiej

Przed paru laty rozpisano w Stanach Zjednoczonych ankietę na temat: **gdzie jest najbezpieczniej?**

Chodziło o wskazanie takiego kraju na mapach świata, gdzie można by mieć zapewniony **całkowity spokój, po wybuchu wojny.**

W odpowiedziach wskazywane były jako obszary najmniej zagrożone — **wyspy Oceanu Spokojnego, północne okręgi Kanady i najdalej na południe wysunięte terytoria Ameryki Południowej.** W szeregu odpowiedzi wskazywano również na **Australię,** która najprawdopodobniej nie uwikła się w żaden konflikt wojenny.

Podobną ankietę rozpisano ostatnimi czasy. Jak wynika z nadsyłanych przez obywateli amerykańskich odpowiedzi — w pojęciu przeciętnego Yankesa ilość obszarów, które mogłyby być uważane za bezpieczne, zmalała. Taka np. **Australia może być poważnie zagrożona** przez rosnący imperializm japoński. Niemieckie macki sięgnęły już do Patagonii.

W dobie stałego rozwoju komunikacji powietrznej również i Kanada może się znaleźć w zasięgu działań wojennych. O Afryce centralnej nikt nie myśli jako o terytorium, na którym można by sobie zapewnić spokojne bytowanie. Już podczas wojny europejskiej czarnoskórzy wojownicy, na służbie niemieckiej, toczyli walki z angielskimi oddziałami kolonialnymi.

Wyspy Pacyfiku albo już są fortyfikowane, albo stanowią obiekt zainteresowań tych państw, które chciałyby utworzyć w różnych punktach świata **bazy operacyjne lub żywnościowe** dla swoich flot morskich.

Najbardziej bezpiecznym wydaje się obecnie... **tylko Biegun Północny.**

Trzeba być silnym na morzu

Niezapomniany czyn marynarzy francuskich

Stara to prawda, że nie wygrywa się wojny na morzu cudzymi rękoma. Jest ona aktualna zawsze i wszędzie, gdzie tylko jest dość wody pod stepką okrętu. Słowem, aby móc nietylko skutecznie bronić wybrzeża, ale też nadać mu charakter strategicznie czynny, aby utrudniając przeciwnikowi działania, ułatwiać je jednocześnie własnej sile zbrojnej na lądzie, trzeba być silnym i sprawnym na morzu.

Poniższy przykład historyczny z niedawnych czasów wskazuje jasno, że istnienie marynarki wojennej decyduje zawsze w sensie dodatnim, czy ujemnym; zależnie od tego, czy marynarkę tę rozbudowano odpowiednio do potrzeb kraju, czy też przeciwnie zaniedbano, lub poniechano jej tworzenia, uważając to za nadmierny wysiłek. Nie ulega wątpliwości, że takie „oszczędzanie wysiłków" dla morza, doprowadzało zawsze do klęski... na lądzie...

5 października 1915 roku wojska austrjackie, wspomagane przez poważne oddziały Niemców, rozpoczęły wielką ofenzywę przeciw Serbji. W 5 dni później Bułgaria, której nie zdołano dla spraw trójporozumienia pozyskać, zaatakowała Serbów od tyłu, przyłączywszy się do mocarstw centralnych. Grecja, której rząd Venizelosa miał przeciwko sobie większość germanofilską na dworze, nie zdołała wypełnić w stosunku do Serbii zobowiązania wzajemnej pomocy. Serbia pozostawiona więc została sama sobie.

Mimo wielkiej dzielności żołnierza serbskiego, jasne się stało, że opór Serbów nie może trwać długo. Sędziwy król Piotr oraz syn jego Aleksander wołali więc wielkim głosem o bezpośrednią pomoc wojskową. Mimo, iż pomoc ta była zupełnie możliwa ze względu na całkowite panowanie floty angielskiej i francuskiej na Adrjatyku, sztaby Ententy dzięki dyplomatom nie mogły zdobyć się na rychłą i śmiałą decyzję. Dopiero 13-go listopada 1915 roku sprzymierzone państwa Ententy decydowały się na pomoc w ratowaniu armii serbskiej od ostatecznej zagłady, pomoc w ewakuacji jej poza granice kraju, bo o czynnej pomocy militarnej nie mogło być już mowy. Tymczasem po bezdrożach, w okrutnym zimnie, bez strawy, odzieży i amunicji wojsko serbskie cofało się krok za krokiem, walcząc z honorem.

Flotylla kontrtorpedowców francuskich i włoskich przybyła do Durazzo w samą porę, by zabrać starego króla Piotra wraz garścią bliskich i przewieźć do stosunkowo bezpiecznej Valony. Książę Aleksander w Skutari walczył ostatkiem sił. Około 160 tysięcy Serbów znalazło się w ten sposób na wybrzeżu albańskim, przy czym połowa prawie — to byli chorzy, ranni, albo uchodźcy cywilni.

Zadanie ewakuacji nie było łatwe, tym bardziej, że pod wpływem osiągniętych sukcesów flota austriacko - węgierska nabiera zaczepnego ducha. Na szczęście dyplomaci Ententy pogodzili się jakoś, a wojskowi mogli zacząć działać. 9 stycznia Francuzi zajęli Korfu, przygotowując grunt pod ewakuację armii serbskiej. W Brindisi i w portach okolicznych skoncentrowano flotę transportową. Nad całością czuwało około 70 okrętów wojennych. 22 stycznia 1916 roku austriacy zajęli Skutari, poczem dwa okręty francuskie w ostatniej chwili zabrały ze St. Jean di Medua 400 żołnierzy serbskich. W cztery dni później rozpoczęto wreszcie systematyczne zaokrętowanie w Valonie. 30-go stycznia 33 tysiące Serbów i Czarnogórców zostaje już ewakuowana, częściowo na Korfu, do Bizerty, Marsylii i na Korsykę. Ewakuacja, dokonana dosłownie pod ogniem nieprzyjaciela i wobec stałego zagrożenia transportów przez okręty podwodne, była wyczynem na wielką miarę.

Ale mężowie stanu myślą o wiele wodniej od żołnierzy, a jeszcze wolniej zgadzają się między sobą na cośkolwiek, mimo iż odwrót serbski przybrał charakter tragiczny, bo w tych wszystkich pertraktacjach, konferencjach robi marynarka wojenna? Działa i to działa owocnie, mimo, że dyplomacja utrudnia jej zadanie. Marynarka francuska wsparta przez nieliczne okręty włoskie i angielskie dokonywuje trudnego i niebezpiecznego dzieła ewakuacji, naprawiając choć częściowo to, co ląd zepsuł.

Jeśli w połowie roku 1916 już 130 tysięcy Serbów całkowicie zreorganizowanych i uzbrojonych nowocześnie, walczy dzielnie w Salonikach, mając za cel uwolnienie swej ojczyzny z rąk zaborców — wiemy dobrze, czyja w tym zasługa. Marynarze francuscy, nie mogąc patrzeć dłużej na martyrologię Serbów, wprost sprowokowali wydanie odpowiednich rozkazów.

Na budowę ścigacza

Ofiara członków LMK przy ZZW K. Scheiblera i L. Grohmana

Wszyscy pracownicy umysłowi i fizyczni Zjednoczonych Zakładów K. Scheiblera i L. Grohmana, którzy są jednocześnie członkami miejscowego Oddziału Ligi Morskiej i Kolonialnej złożyli 2 procent od jednomiesięcznych poborów na ufundowanie „Ścigacza" Okręgu Łódzkiego im. Wicepremiera Eugeniusza Kwiatkowskiego, co stanowi sumę Zł. 16.064.65 (szesnaście tysięcy sześćdziesiąt cztery złote gr. 65), która została wpłacona na właściwe konto P. K. O.

Niezależnie od tego zadeklarowali oni Zł. 440.000.— (czterysta czterdzieści tysięcy złotych) na Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej oraz jednodniowy zarobek w sumie Zł. 60.000.— (sześćdziesiąt tysięcy złotych) na dozbrojenie amii.

W dniu 19 maja r. b. rozstał się z tym światem

B. P.

DANIEL KONARSKI

Członek honorowy i b. długoletni członek Zarządu naszego Towarzystwa

Zmarłyniestrudzoną pracą przycz ynił się do rozwoju naszego Stowarzyszenia. Pamięć o Nim zachowamy na zawsze.

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Zwolenników Gry Szachwej

OSTATNI TYDZIEŃ WYSTAWY ROMANA ROZENTALA w Klubie Stowarzyszenia Kupców Piotrkowska 73.

Wystawa prac Romana Rozentala, dająca bogaty i różnorodny przekrój z ostatniego okresu twórczego artysty, dobiega końca.

Na ciekawą tę wystawę składa się kilkadziesiąt obrazów, z pośród których motywy morskie z wybrzeża polskiego oraz kompozycje i szereg akwarel, cieszą się dużym powodzeniem u publiczności i miłośników sztuki.

Wystawa będzie otwarta jeszcze tylko krótki czas i czynna codziennie od godz. 11—5-ej po poł. Wstęp bezpłatny.

Jutro w niedzielę, dnia 21 b. m. jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

b. p.

z Nelkenów OLGI IMICHOWEJ

odbędzie się o godz. 13-ej ODSŁONIĘCIE POMNIKA, na które zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych

Mąż i Rodzina

Przedłużenie wyścigów w Rudzie

na dwa dni Zielonych Świąt. — Otwarcie toru w Warszawie odroczono do 3-go czerwca

W czwartek na wyścigach prasa została oficjalnie zawiadomiona, że Łódzkie Towarzystwo Zachęty do Wyścigów Konnych zwróciło się do min. Rolnictwa z prośbą o pozwolenie na urządzenie dwóch dodatkowych dni wyścigowych 28 i 29 maja, t. j. w obydwa dni Zielonych Świątek.

Decyzja ta była nagła i niespodziewana, ponieważ w ubiegłą sobotę na walnym zebraniu Łódzkiego Towarzystwa postanowiono nie przedłużać sezonu wiosennego w Łodzi.

We wtorek dopiero podniosła alarm Warszawa, że pomimo prowadzonych w dzień i w nocy robót nowy tor na Służewcu nie będzie gotów w przewidzianym terminie. Uroczyste otwarcie przewidziane na dzień 27 maja zostało odłożone do 3 czerwca, przyczym poświęcenie nowego toru dokonane będzie w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

W ten sposób 10-io dniowy sezon wyścigowy w Rudzie, który miał się zakończyć w niedzielę 21 maja, przedłużony został o dalsze 2 dni po tygodniowej przerwie.

***

Poprawa pogody wpłynęła dodatnio na zwiększenie ilości publiczności na torze i co zatym idzie obrotów totalizatora. W przeciągu 8 pierwszych dni wyścigowych (30 kwiecień — 18 maj) ogólna suma obrotów przekroczyła 1.300.000 złotych, przyczym rekordowy obrót dała ubiegła niedziela 240.720 zł. Charakterystyczny dla Łodzi jest wielki udział i zainteresowanie pań wyścigami, podczas gdy na torze warszawskim bywają niemal wyłącznie mężczyźni.

***

Na czoło stajen wysunęła się już tradycyjnym zwyczajem stajnia K. i S. Enderów, której konie wygrały już 9.275 zł. Lwią część tej sumy zarobił 4 l. Sart stylowy, zwycięzca nagrody Rudy Pabianickiej, który i w Warszawie będzie należał do pierwszej klasy starszych koni.

Zdobywca Wielkiego Steeple-Chase, Husarz, najlepszy dotąd w Polsce koń płotowy, ma wszelkie dane aby zostać w r. b. również najlepszym koniem przeszkodowym, tak wielki zdradza talent i chęć do skoków.

Mniejszą wartość przedstawiają trzylatki biorące udział w tegorocznym sezonie łódzkim. Na krótszym dystansie wyróżnił się najwięcej Pontus, na dłuższych Orion i Vezveine. Klasyfikacja koni sprecyzuje się zresztą dopiero po rozegraniu dwóch handicapów wartości 3.000 zł., do których zapisy wypadły doskonale.

***

Żokej Gill po gościnnych występach w Łodzi wrócił do Warszawy, gdzie jest potrzebny do galopów wielkiej stajni Łochów.

O championat łódzki wre nadal walka między popularnym „Kaziem" Jagodzińskim i Węgrem Csaplarem.

Program gonitw dzisiejszych

Zapis koni na dzień dzisiejszy przedstawia się następująco:

GONITWA I.

Nagr. zł. 800 dla 4-l. i st. koni. Dystans ok. 2200 m.

Donka — p. Płoszajskiej
Thaiti — p. Gawłowiczowej.

GONITWA II.

Nagr. zł. 1000 dla 4-l. i st. koni. Dystans ok. 2100 m.

Elf — p. Wodzińskiego
Waad — p. Orpiszewskiej
Busyrys — p. Andrysza.

GONITWA III.

Nagr. zł. 900 dla 4-l. i st. koni. Dystans ok. 1600 m.

Pyszna — p. Nauruza
Erytrea — p. Wójcika.
Turcja — p. Gawłowiczowej
Overshot — p. Bukowieckiego
Rawita — p. Enderów.

NAGRODA IV.

Nagr. zł. 800. Płoty dla 4-l. i st. koni. Dystans ok. 2400 m.

Igor II — Centr. Wyszkol. Kawal.
Canzona — Centr. Wyszkol. Kawal.
La Veine — p. Rostworowskiego
Nebraska — p. Kotlarewskiej

GONITWA V.

Nagr. zł. 3.000. — Handicap dla 4-l. i st. koni. Dystans ok. 2100 m.

Derwisz III 50 kg. — p. Bronikowskiej
Nordstrom 54,5 kg. — p. Szaniawskiego.
Mousquetaire 58 kg. — p. Gawłowiczowej.
Pommery 54 kg. — p. Enderów
Wisconti 60,5 kg. — p. Wężyka.
Delaval 57 kg. — st. Wierzbno.

GONITWA VI.

Nagr. zł. 1.200 dla 3-l. og. i kl. Dystans ok. 1600 m.

Pierrette — p. Brusch
Balada II — p. Bronikowskiej
Saratoga — p. Enderów
Tango II — p. Mieczkowskiego
Boliwja — p. Szulginowej
Walencja — p. Wężyka
Bar — p. Szwarcsztajna.

GONITWA VII.

Nagr. zł. 700 dla 3-l. koni. Dystans ok. 1600 m.

Farnesina — p. Zieleniewskiego
Tamar — p. Olejniczaka
Parantela — st. Krasne
Dworzanin — p. Daniłczuka
Pańczatantra — p. Bukowieckiego
Palinka — p. Rafałowicza.

Początek o godz. 15-ej.

NASZE TYPY.

I. Dżonka.
II. Elf.
III. Rawita. Overshot.
IV. La Veine, Igor II.
V. Pommery. Derwisz III.
VI. Pierrette, Walencja. Saratoga.
VII. Tamar. Parantela. Palinka.

Aby się pozbyć rywala...

zgłosił go, jako ochotnika do wojska. — Sąd skazał Libicha na 6 mies. więzienia

Osobliwe podłoże miała sprawa, tocząca się w dniu wczorajszym przed sądem okręgowym.

Rzecz wzięła początek w dniu 8 lutego, kiedy to zamieszkały w Aleksandrowie **Otto Kleiber**, otrzymał z rejonowej komendy uzupełnień zawiadomienie, **że jego podanie o wcześniejsze wcielenie do szeregów zostało uwzględnione.**

Kleiber w odpowiedzi wyjaśnił w R. K. U., że **żadnego podania nie składał i że najpewniej podanie takie „za niego" skierował do R.K.U. 26-letni Karol Edward Libich.** Libich — jak wyjaśniał Kleiber — uczynić to mógł choćby dla tego, **by pozbyć się rywala do ręki pewnej uroczej aleksandrowianki.**

Władze wojskowe skierowały doniesienie karne do prokuratury i w toku dochodzenia, na podstawie ekspertyzy grafologicznej, ustalono, iż **istotnie podpisał Kleibera Libich swą własną ręką.**

Już ta sama strona sprawy jest dość niezwykła.

Ale w toku procesu wczorajszego wyszedł na jaw inny szczegół, jeszcze bardziej charakterystyczny.

Oto oskarżony Libich wyjaśnił, że nie działał bynajmniej w tych zamiarach, by usunąć rywala, lecz by... **wygrać zakład!**

Oskarżony służył w wojsku. Kleiber jeszcze w nim nie służył. W związku z tym szwagier Kleibera — Szeffer — natrząsać się miał z Libicha, że ani on — Szeffer — ani jego szwagier — Kleiber w Polskiej Armii służyć nie będą. **Libich założył się wówczas z Szefferem, że kto jak kto, ale Kleiber zostanie i to rychło, wcielony do szeregów.** Na tym tle dopuścił się Libich fałszerstwa podpisu.

Wreszcie w toku procesu wyszedł na jaw jeszcze jeden szczegół.

Oto ów Szeffer do wojska się nie stawił, zbiegł — jak twierdzą w Konstantynowie — do Niemiec.

Libich został skazany na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na dwa lata. (l)

UNIWERSYTET WYKŁADÓW POWSZECHNYCH PRZY K.I.Ż.

Dziś (20 maja) w lokalu Centr. Zw. Kupców, ul. Piotrkowska Nr. 10, o godz. 6-ej po poł. wykład apl. adw. F. Hercberga n. t. „Z zasadniczych zagadnień socjologii. Część III. Rodzina, naród i państwo"

O godzinie 7.15 wiecz. w tymże lokalu wykład dr. M. Sobla n. t. „Tendencje rozwojowe współczesnego żydostwa".

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI (Śródmiejska 15).

Wypełniona aż po brzegi widownia jest najlepszą reklamą i dowodem tej popularności, jaką cieszą się w Teatrze Miejskim występy Ireny Eichlerówny. Dziś, w sobotę i w niedzielę o godzinie 8.30 wiecz. świetną artystkę tę ujrzymy w sztuce W. Sardou „Madame Sans-Gene", która dzięki niezrównanej kreacji Eichlerówny przez cztery niemal miesiące stanowiła niesłabnącą atrakcję Teatru Narodowego w Warszawie.

Sztuka Peyret Schappuisa „Szaleństwo" dana będzie z Ireną Eichlerówną raz jeszcze jeden a to w niedzielę o godz. 4-ej po poł. po cenach zniżonych.

Na wszystkie te przedstawienia abonamenty nie ważne.

TEATR DLA DZIECI „KOT W BUTACH" (Al. Kościuszki 57)

Jutro, w niedzielę, o godz. 4.30 po poł. jeszcze jeden raz wesoła bajka p. t. „Dziwny doktór" z muzyką i śpiewem na tle dekoracji K. Marcinkiewicza.

POPIS TANECZNY w TEATRZE POLSKIM.

W nadchodzącą niedzielę, 21-go b. m., odbędzie się doroczny poranek tańca artystycznego uczenic H. Krukowskiej, P. Halberstadtówny i E. Silbersteinówny.

W programie ulubiona przez dzieci bajka p. t. „Kopciuszek", odtańczona przez 68 dzieci oraz tańce solowe i zespołowe w wykonaniu uczenic kl. zaw. i amat., jak „Marsz wojowniczy", „Sarabanda", „Zaloty", szkice hiszpańskie itd.

Przedsprzedaż biletów w Ziemiańskiej, Piotrkowska Nr. 76, w dniu przedstawienia w kasie Teatru Jolskiego, Cegielniana 27.

ZESPÓŁ IDY KAMIŃSKIEJ W TEATRZE POLSKIM.

Zespół Idy Kamińskiej, grający gościnnie w teatrze przy ulicy Cegielnianej Nr. 27, osiągnął duży sukces wystawieniem arcydzieła Loppo de Vegi „Owcze źródło".

W sobotę i w niedzielę grane są oprócz przedstawień wieczorowych (8.30 w.) przedstawienia popołudniowe o godz. 4.30 po cenach zniżonych.

RADIO

SOBOTA, dnia 20-go maja 1939 r.

5.30—5.35: Pieśń „Kto się w opiekę". 5.35—6.35: Muzyka poranna (płyty). 6.35—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.00: Muzyka (płyty). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół. 8.10—11.00: Przerwa. 11.00—11.25: Audycja dla szkół: Śpiewajmy piosenki — prowadzi Tadeusz Mayzner. 11.25—11.30: Muzyka (płyty). 11.30—11.57: Audycja dla poborowych.
11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—14.10: Pieśni Majowe z Wieży Mariackiej w Krakowie. 14.10—14.50: Muzyka rozrywkowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego. 14.50—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu. 15.00—15.30: Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Wiosenny deszczyk", — wesoła audycja w oprac. Zofii Nawrockiej z muzyką Czesława Halskiego i G. Turale (ze Lwowa). 15.30—16.00: Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Adama Hermana (z Krakowa). 16.00—16.08: Dziennik popołudniowy. 16.08—16.20: Sezon inwestycyjny na Śląsku — pogadanka — wygłosi red. Adam Mikulski (z Katowic). 16.20—16.35: Kronika literacka w oprac. Mieczysława Brahmera prof. U. J. P. 16.35—17.00: Recital skrzypcowy Hugo Schütza (Estonja).
17.00—18.00: Transmisja Nabożeństwa Majowego z Kościoła Akademickiego Św. Anny w Warszawie. Kazanie wygłosi ks. prałat Tad. Jachimowski.
18.00—18.25: Wesoły Dymek z Komina: — „Na majówce" — pióra red. Romana Romańskiego.
18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne.
18.30—19.15: Audycja dla Polaków za granicą: 1) Gawęda. 2) Przed Trzecim Sejmem Polaków z zagranicy — pogadanka — wygł. Jerzy Grabowski. 3) Audycja dla młodzieży: „Na Podolu" — w oprac. Zofii Mierzwińskiej (z Łodzi).
19.15—20.00: Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Orkiestra Salonowa pod dyr. Tomasza Kiesewettera, Chór mieszany pod dyr. Karola Prosnaka i Bronisław Nagujewski — wiolonczela.
20.00—20.15: Gra Caroll Gibbons ze swą orkiestrą (płyty).
20.15—20.35: Dalszy ciąg koncertu rozrywkowego z Łodzi.
20.35—21.00: Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny (20.40). Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. Nasz program na jutro.
21.00—22.55: „Krakowiacy i górale" — zabawka w 3-ch aktach dramatyczna ze śpiewkami Wojciecha Bogusławskiego. Muzyka Jana Stefani. Prolog i epilog Zygmunta Nowakowskiego. Reżyseria i radiofonizacja Romana Niewierowicza. Wykonawcy: Barbara Kostrzewska. Stefan Witas, Roman Niewierowicz. Wanda Ruśkiewiczowa i inni oraz Orkiestra P. R. pod dyr. Stanisława Dzięgielewskiego.
22.55—22.58: Wiadomości bieżące.
23.00—23.05: Ostatnie wiadom. dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.30—STRASBURG: „Halka" — opera Moniuszki (fragm.).
20.10 BRUKSELA Franc.: „Kwiat Hawaju" — operetka Abrahama.
20.30—STRASBURG: Koncert symfoniczny.
21.15—LUKSEMBURG: Koncert symfoniczny.
21.30—LONDYN Reg.: Londyński Festiwal Muzyczny.

Ofiary na F.O.N.

W dalszym ciągu szeroką strugą płynie gotówka, papiery wartościowe, złoto i srebro na dozbrojenie armii. W ostatnich dniach na ręce p. wojewody Józewskiego wpłynęły następujące ofiary na dozbrojenie armii:

W gotówce:

Związek Robotników i Robotnic Przemysł. Włók. „Praca", Wodny Rynek 13. Lewi Icek Kaczka, Zawadzka 20.

W przedmiotach wartościowych, monetach ze złota, srebra, miedzi, niklu, dowodach wpłat na P.O.P.

Mariem Wajnberger, 11-go Listopada 11, Abram Frenkel, Sienkiewicza 20, Józefa Adamska, Kochanowskiego 11-a, Maurycy Stein, 11 Listopada 9, Awrum Slepak, Śródmiejska 10, Chaim Janowski Piłsudskiego 6, Zofia Szawłowska, Wierzbowa 40, Jan Rzeźnik, Gdańska nr. 77-c.

W gotówce:

Przedszkole przy ul. Smugowej 4. Szkoła N. Pajnhauza, Zawadzka 26, Robotnicy f-my Częstochowscy, Matejki 14.

W obligacjach:

Firma Herszman i Lewi, Nowomiejska nr. 24, Henryk Magaranik, Śródmiejska 18, Karol Salzwedel, Radwańska 40. Mordka Szlama Łowkowicz, Lipowa 1.

W przedmiotach wartościowych, monetach ze złota, srebra, miedzi, niklu, w dowodach wpłat na P.O.P.

Walenty Winczewski, Górna 53, Maria Hunter Lućmierz, p-ta Zgierz, Sara Waldman Piotrkowska 18, Anna Paulina Salzwedel, Radwańska 40, Hirsch Laufer, Wólczańska 7, Majer Lejbuś Nazielski Nowomiejska 17. Jadwiga Szulmanówna, ucz. IV kl. Szk. Powsz. Nr. 112, Eugenia Ginsburg, Wólczańska 21. Regina Gelade Zamenhofa 22, Henryk Hercberg Piotrkowska 125, Regina Kopff Jerzego 20, Szlama Małykąt Lipowa 12.

W gotówce:

Noech Fajreiser, Zgierska 31/33, Beniamin Helperin Cegielniana 65, Gerszon Rosenberg, Piłsudskiego 36, Chaim Fenenbaum, Izrael Rozenblum Łagiewnicka 4, Idel Stein Pogonowskiego.

W obligacjach:

Jerzy Zajgner Różana 12, Wolf Głowiński, Srebrzyńska 65, Sz. Rajs, skł. mat. budowl., 11 Listopada 88, Enzel Dawidowicz Lipowa 27, Dawid Rozenfeld Nowomiejska 30/32, Abram Szymon Frydel, Pomorska 25.

W przedmiotach wartościowych, monetach złotych, srebrnych, miedzianych i niklowych, dowodach wpłat na P.O.P.

Abram Dawid Wiener, Śródmiejska 39, Szyja Berek Gliksman, Zawadzka 40. Jakub Rubinsztajn Kilińskiego 18, Teodor Biatkin, Cegielniana 55, Feliks Pilarczyk Andrzeja 11, Feliks Kamiński Żwirki 36, Władysława Rosiakówna Kilińskiego 60, Izrael Chwalo Piotrkowska 64, Jerzy Zajgner Różana 10. Idel Stein, Pogonowskiego 3, Moszek Herszlikowicz Nowomiejska 29, Estera i Maks Śpiewak Piotrkowska 249, 8-letnia Basia Augustowska Marynarska 81, Chudesa Rochwerg Ogrodowa 15, Jerzy Oleś, ucz. IV kl. szk. powsz., Dworska 20. Abram Mandelzwajg, Śródmiejska 60, Stanisław Sadowski, Zgierska 150.

W gotówce:

Lajzer Sosnowski Podrzeczna 6. Szajndla Offenbach Wólczańska 5. Icchok Szlama Wajs Pieprzowa 24. Salomea Żenia Pillichowska z Londynu, Malwina Chełmińska z Paryża.

W obligacjach:

Dzieci Szkoły Pracy w Łodzi, Południowa nr. 65, 5-cio letni Mieczysław Skrzywalski, Krzyżowa 6. Związek Lekarzy Dentystów oddz. Łódzki, Piotrkowska 109.

W przedmiotach wartościowych, monetach złotych, srebrnych, miedz., niklowych, dowodach wpłat na P.O.P.

5-cio letni Mieczysław Skrzywalski, Krzyżowa 6, Lajzer Goldberg Południowa 32, Aleksy Ulrich Rokicińska 69, Abram Opatowski Kilińskiego 18, Mikołaj Hryniewski, Helenówek p. Łodzia, Józef Wasilewski, b. więzień polityczny odzn. Krzyżem Niepodl. Cegielniana 96. Dzieci Szkoły Pracy w Łodzi. Kazimierz Józwiak Oszmiańska 2-a, Maria Winkler, uczenica V szkoły powsz. nr. 66, Sura Braun Nowomiejska 20, Paulina Librachowa, Narutowicza 6. Pola Parzęczewska Kilińskiego 77.

W gotówce:

Mordka Baumgarten Południowa 80, Mordka Ksiażer Franciszkańska 19, Majlech Reichman Nowomiejska 18. Perla Czernow Piłsudskiego 16-a, Stow. Zaw. Mleczarzy i Wł. Krów, Jerozolimska 7, Beniamin Syn, Pogonowskiego 17. Szyfra Solewicz Przejazd 30. Cech Właśc. Zakładów Fotograficznych, Pomorska 7.

W obligacjach:

Indes Szejnman Piotrkowska 8, Robotnicy firmy M. Trilling i I. Grajcar, Pracownicy firmy M. Trilling i I. Grajcar. Aleksander Krüger Albert Horlig, dr. Lajb Jochimowicz, Józef Librach, Dawid Epsztajn, Hersz Glube, Bajla Hergenberg, Ewa Folman, Matylda Franciszka Heymanowa z synem Kazimierzem, Al. Kościuszki 93, Moszek Urbach, Cegielniana 5, Juliusz Karol Hesse Limanowskiego 30, Dawid Szmulewicz Zgierska 38, Wilhelm Bürke Piekarska 4, Berta Schatz, Sterlinga 17-a, Jerzy Krasiński Piaseczna 15.

W przedmiotach wartościowych, monetach złotych, srebrnych, miedz., niklowych i dowodach wpłat na P.O.P.

Józef Zimnawoda, Pierackiego 7, Feliksa Kłodnicka, Abramowskiego 15. Józef Engel, Sterlinga 17-a, Wilhelm Gürke Piekarska 4, Rajza Königsztajn, Wolborska 35. Pejsach Suchowolski, Wolborska 35. Juliusz Karol Hesse Limanowskiego 30. Salka Nowomiejska. Piłsudskiego 48. Dawid Szmulewicz Zgierska 38. Sekretariat p. wojewody łódzkiego, 1-sze Koło Związku Rezerwistów, Jakób Najdek Północna

Prawo do pracy i chleba...

Między totalizmem a demokracją

Harmonijna współpraca narodów i zdecydowana taktyka

Pokolenie, które przeżyło okropności ostatniej wojny, żyje nadzieją, że nie dojdzie do nowego zakłócenia pokoju w Europie. Trzeba się jednak pogodzić z faktem, że **próba sił już jest w pełnym toku i że próba sił musi doprowadzić do z w y c i ę s t w a jednej ze stron,** nawet w tym wypadku, gdyby się udało uniknąć wojny, jako ostatniego argumentu.

W głębi duszy jesteśmy najczęściej przekonani, iż ta **ze stron, której gorąco życzymy zwycięstwa, posiada przewagę nad drugą.** Trzeba jednakże zdać sobie jasno sprawę, że **analiza przeciwstawiających się sił nie jest wcale taka prosta.** W grę wchodzą bowiem i znaczenie decydujące mieć mogą nie tylko czynniki takie, jak **uzbrojenie, liczba, organizacja, dyscyplina, tężyzna gospodarcza i rozporządzanie złotem i zapasami surowców,** lecz także imponderabilia w rodzaju **odporności nerwowej, wytrzymałości fizycznej i moralnej, zdolności do wspólnego i długotrwałego wysiłku,** a przede wszystkim może **nieustanne napięcie woli w pewnym kierunku.** Wytworzenie **głębokiego poczucia solidarności szerokich mas ludowych staje się w tych warunkach koniecznością,** o której już obecnie pamiętać należy, gdyż **w ostatecznym obrachunku splot wszystkich tych czynników, razem wziętych, zadecyduje o zwycięstwie.**

A priori przypuszczać należy, że **żadna ze stron nie ma wyłącznego monopolu na którąkolwiek bądź z wspomnianych zalet i cnót.**

Braki i luki pod niejednym względem muszą istnieć w każdym z dwóch wielkich obozów. Nie będziemy się kusili o rozpatrzenie całokształtu tych bardzo skomplikowanych zagadnień, lecz spróbujemy omówić tylko niektóre ich kategorie, mianowicie zasady i teorie społeczno-gospodarcze, mogące stać się, punktem wyjścia dla przejawiania wysiłku fizycznego i moralnego, niezbędnego w walce, nawet w tej fazie, w jakiej walka ta znajduje się obecnie.

Za naczelną zasadę ekonomiczną totalizmu uważać należy dążenie do zamknięcia procesu produkcyjnego w granicach państwowych, dążenie do samowystarczalności narodowej, do t. zw. **autarkii.** Najoczywiściej jednak nie osiągnięto w tym kierunku żadnych rezultatów, gdyż ciągłe aneksje, bezustanne awantury polityczne i coraz to nowe żądania i rewindykacje są **najbardziej bezsprzecznym dowodem, że samowystarczalności nie uzyskano.**

Ekonomiści państw demokratycznych natomiast podkreślają, że olbrzymia produkcja, odpowiadająca obecnym potrzebom ludzkości, **możliwa jest jedynie dzięki daleko posuniętemu podziałowi pracy,** że wobec tego towary, przeznaczone do konstrukcji, **tylko tam mogą i powinny być produkowane, gdzie harmonijna współpraca narodów i utworzenie organizacji nadpaństwowej może prowadzić do rozwiązania zawiłych problemów,** które podzieliły świat na dwa wrogie obozy. Rozumowanie to brzmi logicznie, trzeba jednak szczerze przyznać, że nie poczyniono nic, ale to literalnie nic, w celu urzeczywistnienia tych postulatów, tak że **cała ta teoria o koniecznej kooperacji produkcyjnej robi wrażenie niedojrzałych frazesów.** W rzeczywistości najbogatsze nawet kraje zdają się być dotknięte zarazą autarkiczną i starają się jaknajszczelniej nawzajem odgraniczyć się od siebie, tak że zalecana kooperacja dotychczas nie przekroczyła sfery pobożnych życzeń i abstrakcyj. Zdawałoby się jednak, że jeśli ta zalecana współpraca ludów dobrej woli ma prowadzić do rozwiązania problemów i sprzeczności, których istnienie może grozić wybuchem wojen i przewrotów chaotycznych, to **należałoby się pośpieszyć i przystąpić natychmiast do praktycznej jej realizacji,** na razie przynajmniej w formie jakiegoś prowizorycznego, ale istotnego zbliżenia pomiędzy narodami, szukającymi rozwiązań pokojowych. Gdyby próby takie dały wyniki pożądane — co jest bardzo możliwe — to dzieło pokoju byłoby uratowane, gdyż dążenie do wojen nie miałoby racji bytu. Ale współpraca nie może być pustym frazesem, gdyż to nic nie da i pozostaniemy w najlepszym razie w zaczarowanym kole niepewności.

Od lat borykamy się z dziwnym zjawiskiem **nadprodukcji,** a co za tym idzie **z niedostateczną konsumcją,** skoro wyłania się potrzeba głęboko sięgających reform, to trzeba mieć odwagę przystąpienia do nich, nie poprzestając na luźnych projektach i abstrakcjach.

Pod względem s o c j a l n y m zanotować należy przepaść prawdziwą pomiędzy koncepcjami totalnymi a demokratycznymi w tym sensie, że **totalizm uważa państwo za cel sam w sobie,** za cel, któremu bez reszty jednostka musi być podporządkowana, do tego stopnia, że **najelementarniejsze normy prawne przestają obowiązywać państwo w stosunku do obywatela,** którego godność osobista jest formalnie poniewierana gwoli rzekomego dobra ogółu. Ustrój demokratyczny natomiast w zasadzie uważa **państwo za środek, a możliwie największy dobrobyt materialny i moralny obywateli za cel państwa;** godność osobista jednostki jest więc szanowana, przynajmniej teoretycznie. W rzeczywistości w tej dziedzinie również nastąpiło **mimowolne naśladownictwo wzorów totalistycznych.** Stosunek do wygnańców i emigrantów politycznych nie odznacza się szczególnym humanizmem w żadnym kraju. Nie należy może specjalnie **ułatwiać krajom totalnym pozbywania się obywateli,** którzy z takiego czy innego powodu są im niemili, ale skoro uchodźcy już się w miejscu znajdują, to **elementarnym nakazem ludzkości jest przyzwoite traktowanie ich i nieodmawianie im prawa do pracy i chleba,** w przeciwnym bowiem razie **kroczymy po linii zbliżonej do totalizmu,** acz może mniej radykalnej, a to się w końcu zemścić musi.

Reasumując, musimy mieć odwagę stwierdzenia, że **niezdecydowane półśrodki,** stosowane przez obóz demokratyczny, nadają mu cechy **starczej zachowawczości,** wobec której **barbarzyńska bezceremonialność i brak skrupułów totalizmu mogą sprawiać złudzenie młodzieńczości.**

A jest rzeczą jasną, że obóz demokratyczny musi się starać **o kontrasty bardziej wyraźne i jasne,** musi unikać **mimowolnej imitacji nieodpowiednich wzorów,** musi się także starać o konkretne dowody dobrodziejstw, płynących z kooperacyj narodów na polu gospodarczym, gdyż tylko w ten sposób może zwyciężyć bez walki.

Sir.

Wieści sportowe

Niemcy prowadzą 1:0 w meczu tenisowym z Polską

Warszawa, 19 maja.

W piątek rozpoczął się w Warszawie mecz tenisowy o puchar Davisa w trzeciej rundzie pomiędzy Polską a Niemcami. W pierwszym spotkaniu Roderich Menzel pokonał Baworowskiego po niesłychanie zaciętej 5-setowej walce 7:5, 6:3, 2:6, 2:6, 6:4.

Drugie spotkanie pomiędzy Tłoczyńskim a Henklem zostało przerwane po 3 setach przy stanie 6:4, 6:8, 6:4 dla Tłoczyńskiego, gdyż — zgodnie z umową — mecze odbywają się tylko do godz. 19-ej.

W sobotę o godz. 15-ej — odbędzie się dokończenie spotkania Tłoczyński — Henkel i gra podwójna.

Po pierwszym dniu prowadzą Niemcy 1:0. v

Jubileuszowy wyścig kolarski Ł.T.K.

W pierwszy dzień Zielonych Świąt w ramach uroczystości jubileuszowych obchodu 50-lecia istnienia Ł.T.K. rozegrany zostanie na szosie warszawskiej za mostem ze startem i metą na autostradzie trzeci 100 klm. wyścig drużynowy o nagrodę jubileuszową 50-lecia Ł.T.K., i nagrodę przechodnią firmy „Stomil" oraz wyścig na 50 kilometrów ogólnopolski dla zawodników z kartami wyścigowymi.

Wyścig drużynowy o nagrodę jubileuszową będzie ostatnią rozgrywką, w której mogą wziąć udział następujące kluby: Syrena (Warszawa), Orkan (Warszawa), Norblin (Głowno), Ł.K.S., K. P. Zjednoczone i Ł.T.K. Trasa wyścigu prowadzi z Łodzi przez Głowno do Łowicza do półmetka na 5 klm. szosy piątkowskiej i z powrotem.

Drużyny jadą w składzie po czterech zawodników licencjonowanych przy czym pierwszym trzem zalicza się w sumie czas w ogólnej klasyfikacji. Start odbywać się będzie w odstępach 5-minutowych, a kolejność według losowania. Początek wyścigu o godz. 9.30. Plombowanie rowerów na godzinę przed startem.

Wpisowe od każdej drużyny zł. 10. Trzy zwycięskie drużyny zdobywają nagrody w postaci żetonów i przedmiotów wartościowych.

W wyścigu na 50 klm. mogą brać udział wszyscy zawodnicy, posiadający karty wyścigowe P.Z.K. na rok bieżący Początek wyścigu o godzinie 7.30. Zwycięzca zdobywa nagrodę i żeton. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat Ł.T.K., Wólczańska 139 do dnia 26 maja r. b.

Jedenastka U.T. na mecz ligowy z Ruchem

W jutrzejszą niedzielę odbędą się następujące mecze ligowe: w Krakowie Garbarnia — Wisła (p. Staliński), w Warszawie: Warszawianka— A.K.S. (p. Kuchar), w Poznaniu: Warta — Pogoń (p. Linke) i w Chorzowie: Ruch — Union-Touring (p. Krukowski). Union-Touring wyjeżdża do Chorzowia w składzie niezmienionym, a więc: Falkowski — Strzelczyk. Muszyński — Szulc, Pilc, Chojnacki — Świętosławski, Gorzczko, Jankowski, Seidel i Królasik.

Należy zaznaczyć, że udział Pilca nie jest tym razem pewny i możliwe, że na środku pomocy zagra Świętosławski II.

Drużyna wyjeżdża w dniu dzisiejszym z dworca Łódź — Fabryczna o godz. 17-ej.

Dzisiejsze imprezy sportowe w Łodzi

Kalendarzyk sportowy na dzień dzisiejszy przewiduje w Łodzi następujące imprezy:

Lekkatletyka. Na stadionie KP Zjednoczone przy ul. Kilińskiego od godziny 16-ej mistrzostwa kobiece i męskie klasy B.

Piłka ręczna. Dogrywka meczu szczypiorniaka żeńskiego: Wima-Znicz.

Komunikat Makabi

Wzywa się członków klubu do stawienia się w niedzielę, 21-go b. m., o godz. 14-ej w lokalu klubu, celem wzięcia udziału w defiladzie „Święta Sportu", mającej się odbyć na stadionie Ł.K.S. (Aleja Nnii 2). Obecność obowiązkowa.

nr. 1, Icek Moszek Horowicz, 11 Listopada 15, Icek Moszek Adamowicz Perla 7, Elta Pomerancblum, Pogonowskiego 64.

**

W dniu wczorajszym zgłosił się do starostwa grodzkiego w Łodzi p. Fernando Lambert urzędnik konsulatu belgijskiego, który złożył w starostwie kwotę zł. 20 na F.O.N.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 20 maja 1939 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66

Przepisy importowe

Niedawno temu wydana została instrukcja Ministerstwa Skarbu w sprawie stosowania pozwoleń Ministerstwa Przemysłu i Handlu na prawo przywozu towarów oraz w sprawie stosowania zwolnień od ograniczeń przywozowych i wywozowych. Instrukcja ta ujęła w jedną całość przepisy importowe rozsiane dotychczas w 33 okólnikach ministerialnych. Skodyfikowanie odnośnych przepisów ułatwia pracę nie tylko zainteresowanym władzom, ale przede wszystkim samym importerom, zmuszonym do orientowania się w labiryncie naszej reglamentacji przywozowej. Poniżej streszczamy najważniejsze postanowienia tej instrukcji.

Pozwolenia przywozu są wydawane przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu albo bezpośrednio albo za pośrednictwem izb przemysłowo-handlowych. Jeżeli zajdzie potrzeba uzupełnienia, zmiany i poprawienia wydanego pozwolenia przywozu, to pozwolenie takie należy przesłać do tej instytucji, za której pośrednictwem zostało wydane. Instrukcja przewiduje konieczność zachowania zgodności towaru odprawionego z towarem wymienionym w pozwoleniu przywozu. W razie stwierdzenia w pozwoleniu przywozu wyraźnej rozbieżności między nazwą towaru a oznaczoną pozycją taryfy celnej, pozwolenie takie urząd celny przed wydaniem towaru do wolnego obrotu powinien zwrócić do poprawienia instytucji za pośrednictwem której zostało wydane.

Odnośnie wagi towarów w pozwoleniach przywozu instrukcja stanowi, że oznaczoną w pozwoleniu przywozu wagę towarów przyjmuje się według takiej podstawy, jaka jest ustalona w taryfie celnej przywozowej dla danego towaru, do wymiaru należności celnych.

Przepisy instrukcji podkreślają potrzebę zachowania zgodności kraju pochodzenia odprawianego towaru z krajem wymienionym w pozwoleniu przywozu. Kraj pochodzenia towaru zgłoszonego do odprawy celnej powinien odpowiadać nazwie kraju wymienionego w pozwoleniu przywozu. Kraj pochodzenia towaru zgłoszonego do odprawy celnej powinien odpowiadać nazwie kraju wymienionego w pozwoleniu przywozu. Kraje macierzyste (metropolie), ich kolonie, kraje mandatowe i kraje pozostające pod protektoratem są traktowane w dziedzinie stosowania pozwoleń przywozu jako oddzielne kraje.

Kraj pochodzenia towaru winien być udowodniony przez stronę świadectwem pochodzenia towaru w przypadkach, gdy towar został przywieziony do polskiego obszaru celnego nie bezpośrednio z kraju wymienionego w pozwoleniu, lecz za pośrednictwem innego kraju.

Przy stosowaniu pozwoleń przywozu należy zwracać uwagę, czy warunki specjalne dotyczące kierunku, drogi lub sposobu przywozu albo przedstawienia świadectwa pochodzenia zostały dochowane.

Pozwolenia przywozu wydawane są na oznaczony okres czasu. Termin ważności pozwolenia przywozu jest dochowany, jeżeli towar zostaje zgłoszony do ostatniej odprawy celnej przed upływem terminu ważności pozwolenia. Odprawa celna towarów objętych pozwoleniem przywozu może być dokonana wyłącznie przez urząd celny wskazany w pozwoleniu przywozu. Pozwolenia przywozu mogą być wykorzystywane częściowo, jednak nie więcej jak przy 5 zgłoszeniach celnych.

Nadto instrukcja normuje nieważność powtórnego wykorzystywania pozwoleń przywozu, żądanie przedstawienia pozwolenia przywozu po dokonaniu odprawy celnej i wydaniu towaru do wolnego obrotu, dalej — sprawy ogólnych pozwoleń na przywóz niektórych towarów, zastosowania zwolnień od ograniczeń przywozowych i wywozowych. (wt)

Spadek łódzkiego eksportu włókienniczego

w kwietniu r. b. — Anglia, Kolumbia i St. Zjednoczone głównymi odbiorcami towarów łódzkich

Na podstawie uzyskanych przez nas danych, eksport wyrobów włókienniczych z okręgu łódzkiego w okresie od dnia 1 do 30 kwietnia r. b. przedstawiał się w swych najważniejszych pozycjach następująco:

Jedwab naturalny, sztuczny i t. d.: tkaniny z jedwabiu sztucznego — 1.788 klg. wartości zł. 26.930.24.

Wełna, sierść, włosie: przędza wełniana czesankowa — 124,304 klg. wartości zł. 924.613.71, tkaniny wełniane nieczesankowe — 9,280 klg. za zł. 108.976.01, tkaniny wełniane czesankowe — 7.945 klg. za zł. 125.088,90, tkaniny pluszowe, welwety i baranki półwełniane — 4.800 klg. za zł. 55.952.75.

Bawełna: przędza wigoniowa barwiona — 543 klg. wartości zł. 1.198.90, tkaniny bawełniane barwione 45,971 klg. wartości zł. 229.260.56.

Materiały i wyroby dziane: rękawiczki dziane bawełniane — 2.220 klg. wartości zł. 104.536,41, rękawiczki dziane z jedwabiu sztucznego — 437 klg. wartości zł. 18.185.45, rękawiczki dziane wełniano-bawełniane — 363 klg. wartości zł. 6.786.70, wyroby dziane bawełniane — 2,689 klg. wartości zł. 11.318.01.

Bielizna, odzież i konfekcja: płaszcze i palta bawełniane — 1.805 klg. wartości zł. 21.550.97, odzież męska i dziecięca — 54.442 klg. wartości zł. 182.795.32, obrusy i serwetki bawełniane obrębiane — 2.064 klg. wartości zł. 13.598.40.

Kapelusze, czapki i t. d.: stożki wełniane — 2.010 klg. wartości zł. 24.384,81.

Ogółem w omawianym okresie wywieziono z okręgu łódzkiego 271.821 klg. towarów włókienniczych łącznej wartości zł. 1.928.682.53, co w porównaniu z eksportem za m. marzec r. b. wykazuje spadek zarówno ilości, jak i wartości, a mianowicie ilość wywiezionych klg. zmniejszyła się, o 119,662 klg., wartość zaś o zł. 873.371.46.

Na pierwszym miejscu pod względem zarówno ilości, jak i wartości wyeksportowanych w kwietniu towarów włókienniczych stanęła Anglia, na drugim miejscu — Kolumbia, na trzecim — Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, na czwartym — Egipt, na piątym — Holandia i t. d. (nl)

Bank Polski zwiększył pożyczki

pod zastaw papierów

Bank Polski zalicza od dnia 15 maja r. b. przy zastawie papierów procentowych zamiast dotychczasowych 60 proc. kursu giełdowego 70 proc.

Rewizja polsko-angielskiej umowy węglowej

Wyeliminowanie konkurencji obu państw na rynkach eksportowych

Zakończone zostały rokowania wiceministra handlu Adama Rosego, z wiceministrem kopalń Lloydem, dotyczące rewizji umowy węglowej polsko-angielskiej. Rokowania doprowadziły do pełnego porozumienia, co do konieczności utrzymania kooperacji polsko-angielskiej dzięki której wyeliminowana została konkurencja na rynkach eksportowych obu państw.

Wobec zmian jednak, jakie zaszły w Europie Środkowej, mianowicie zamknięcia rynków: austriackiego i czechosłowackiego, oraz wzrostu produkcji polskiego węgla wskutek przyłączenia do Polski Śląska Zaolziańskiego, obaj ministrowie zgodzili się, by przedstawiciele przemysłu węglowego Anglii i Polski przystąpili do nowych rozmów, w celu zmodyfikowania umowy w świetle istniejącej sytuacji. (wt)

Akcja polityczno-gospodarcza państw zachodnich

w Hiszpanii.—Pożyczka i umowa handlowa za zerwanie z „osią"

Jak się dowiadujemy, zwrócił się rząd Francji i Anglii do rządu hiszpańskiego z propozycją udzielenia znacznej pożyczki i bardzo dogodnych układów handlowych pod warunkiem, że rząd hiszpański da gwarancję, iż mając zapewnioną swobodę ruchów, zerwie więzy łączące go z rządami państw osi.

W ten sposób należy rozumieć ostatnią aktywność b. premiera belgijskiego van Zeelanda.

Został on mianowicie upoważniony przez grupę banków francuskich, angielskich i holenderskich, oraz przez rządy angielski i francuski do przeprowadzenia rokowań z gen. Franco właśnie w celu uzyskania politycznych gwarancyj, od których będzie uzależniona pomoc finansowa i gospodarcza.

Po dokładnym zaznajomieniu się z poglądami francuskich czynników rządowych van Zeeland wyjechał z Paryża do Brukseli i można przypuszczać, że już w najbliższych dniach uda się on do Burgos.

Należy w końcu zaznaczyć, że inicjatywa pożyczki dla Hiszpanii wyszła od paryskich i londyńskich instytucyj finansowych i że przeobraziła się ona na inicjatywę o charakterze politycznym na skutek stanowiska zajętego przez rządy Francji i Anglii. (wt)

Ustawa o pożyczkach premiowych

weszła już w życie

Z dniem 15 maja weszła w życie nowa ustawa o pożyczkach premiowych.

Ustawa ta przyznaje monopol emisyjny obligacyj premiowych państwu, uznając za nieważne z mocy samego prawa wszelkie inne pożyczki premiowe.

Zakazany zostaje przywóz zagranicznych papierów premiowych pod groźbą wysokich kar. W najbliższym czasie na podstawie tej ustawy wydane będzie rozporządzenie ministrów skarbu i sprawiedliwości zezwalające na sprzedaż obligacyj premiowych na raty pod określonymi warunkami przez instytucje finansowe, które pozyskają na to specjalne koncesje. (wt)

3 350 tys. funtów wyasygnował rząd brytyjski

na wojenne przysposobienie gospodarcze

W dniu 16 b.m. ogłoszono w Londynie dodatkowe przewidywania tegorocznych wydatków na kwotę **3.350 tys. funtów.**

Z sumy tej **2,100 tys. funtów** zostanie przeznaczone na zakup i utrzymanie statków handlowych. W uzasadnieniu rząd oświadcza, że zakup statków handlowych jest konieczny na wypadek nagłej potrzeby. Ogólna ustawa w tej sprawie będzie możliwie prędzej poddana pod dyskusję Parlamentu, jednak już dziś stało się potrzebne przeznaczenie środków na zakup statków, gdyż sprawa musi być traktowana jako pilna. Na sam zakup statków, które — jak wiadomo — będą unieruchomione i oddane do użytku tylko na wypadek wojny, przeznacza się 2 miln. funtów. Pozostałe 100 tys. funtów reprezentują kredyty na reperacje i utrzymanie.

Kwota 1,250 tys. funtów, pozostała z ogólnego kredytu 3.350 tys. funtów —zużyta zostanie na finansowanie obszerniejszego zresztą planu Ministerstwa Rolnictwa **rozwinięcia krajowej produkcji artykułów żywnościowych na wypadek wojny.** Rząd uważa mianowicie za wskazane przygotowanie rezerwy traktorów i innych maszyn rolniczych, które byłyby potrzebne dla rozszerzenia na wypadek wojny obszaru uprawnego.

Trudności w wykorzystywaniu niemieckich

kredytów maszynowych

Wobec stwierdzena przez Polsk Instytut Rozrachunkowy, że przepisy dewizowe w obrotach towarowych polsko-palestyńskich nie są jednolicie stosowane Komisja Dewizowa zwróciła się do banków dewizowych z przypomnieniem, by przy przekazywanu należności za towary, sprowadzane z Palestyny, banki żądały przedkładania wszystkich dokumentów towarowych, przewidzianych w okólniku komisji dewizowej nr. 14 z dnia 16 kwietnia 1937 r., t. j. faktur, pozwoleń przywozu i kwitów celnych.

Jedynie przy przyjmowaniu od importerów wpłat na rachunek Polskiego Instytutu Rozrachunkowego z tytułu należności za owoce cytrusowe, sprowadzane z Palestyny w drodze rozrachunku, banki dewizowe nie powinny wymagać przedkładania kwitów celnych oraz kopii pozwoleń przywozu, przeznaczonych dla banków dewizowych.

Przyjmowanie omawianych wpłat winno się odbywać tylko na zasadzie faktury zagranicznego dostawcy.

W przypadkach tych banki dewizowe mają jednak obowiązek żądać przedkładania przez importerów kwitów celnych w terminie do dni 30 od dnia przyjęcia wpłaty, celem zamieszczenia na tych kwitach uwag, że należność z tytułu importu została uregulowana. (wt)

Z Sądu Handlowego

Do wydziału handlowego sądu okręgowego w Łodzi do dnia onegdajszego wpłynęły następujące wnioski następujących firm o otwarcie postępowania układowego:

Hercko Rzepnik — fabryka garbarska, Łódź, ulica Moniuszki 4. Wolf Najman — sprzedaż manufaktury, Łódź, ul. Nowomiejska 15 i Ogrodowa 3, firma „H. J. Kohn i L. Karo" — fabryka wyrobów włókienniczych, Łódź, ul. Piotrkowska Nr. 38, Dawid Szlencki — sprzedaż dodatków krawieckich, Łódź, ul. Piotrkowska Nr. Julian Zilberszpic — wyrób towarów włókienniczych, Łódź, ul. Piotrkowska 80, Zysman Natman — wyrób i sprzedaż konfekcji damskiej i męskiej w Łodzi, ul. 11-go Listopada 12, firma M. Rozen, właściciel Moszek Chaim Rozen — przędzalnia wełny i wigonii, Łódź, Pomorska 9

Giełda pieniężna

Warszawa, 19 maja.

Belgia 90.75 — 90.97 — 90.53, Brlin 213.07 — 212.01, Gdańsk 100.25 — 99.75, Holandia 286.30— 287.02 — 285.58 Kopenhaga 111.25 — 111.53 — 110.97, Londyn 24.93 — 25.00 — 24.86, Nowy Jork 5.31.5/8 — 5.32.7/8 — 5.30.3/8, Nowy Jork-kabel 5.32.1/8 — 5.33.3/8 — 5.30.7/8, Oslo 125.52 — 124.98, Paryż 14.11 — 14.15 — 14.07, Sztokholm 129.55 — 128.87 — 128.23, Zurych 119.45— 119.75 — 119.15, Włochy 18.08 — 27.94, Helsingfors 11.03 — 10.97.

AKCJE: Bank Polski 110.00, Cukier 36.50, Węgiel 34.50, Lilpop 90.00, Modrzejów 20.00, Ostrowiec 80.50 — 79.50, Starachowice 56.25 — 55.50, Zieleniewski 65.50, Żyrardów 54.25.

PAPIERY PROCENTOWE: Poż. Wewnętrzna 60.50, Inwestycyjna I-ej em. 80.00, II-ej emisji 80.00, Konwersyjna 65.00, Dolarówka 39.50, Konsolidacyjna 61.50 — 61.00 ost. setki i dr., 4 i pół proc. Ziemskie seria 5-ta 57.00, 4 i pół proc. Warszawy 67.00, 5 proc. Warszawy stare — 68.00, 5 proc. Warszawy 1933 r. 66.00 — 67.25 ost. dr., 5 proc. m. Łodzi 1933 r. 58.50, 5 proc. Radomia 1933 r. 56.50.

W obrotach pozagiełdowych: 3 proc. renta budowlana odcinki po 1.000 zł. — 49.13, odcinki po 500 zł. — 54, Firley 12.75 — 13.00, 6 proc. oblig. m. Warszawy 6-ta em. — odcinki po 500 złotych — 71.00.

***

Wczorajsza giełda warszawska nie wskazała żadnych istotnych zmian. Pożyczki Państw. nieco mocniejsze. Uwydatniło się to przede wszystkim w kursach pożyczek premiowych. Inwestycyjna I-ej emisji zyskała 100 punktów, II-ej emisji — 50 punktów. Dolarówka zyskała 25 pkt. Reszta kursów bez zmian.

Tak samo tendencję utrzymaną wykazały listy zastawne ziemskie i miejskie.

Akcje zdradzają większą ruchliwość, przy czym tendencja przeważnie jest utrzymana. Bank Polski pozostał przy identycznym kursie wczorajszym — 110 zł. Z akcji metalurgicznych Starachowice straciły złotówkę, Lilpop natomiast zyskał kilkanaście punktów, a Modrzejów utrzymał się przy kursie 20 zł. Węgiel, mimo braku dywidendy za rok ubiegły, o czym już donosiliśmy — zdradza tendencję zwyżkową.

W kołach giełdowych oczekują z zainteresowaniem na ogólne zebranie Starachowic, które odbędzie się 30 b. m. Spodziewają się wyznaczenia dywidendy conajmniej 4 proc.

Kursy nieurzędowe akcji

Akcje: Cerata 38; Kijewski i Scholtze 18; Przemysł Chemiczny 45; Sole Potasowe 32; Radocha 61; Puls 78.50 Strem 40; Spiess 46; Nitrat 195—200; Grodziska 72 — 75; „Elektryczność" 50; P.T.E. 30; Elektr. Krakowska 43; Elektr. w Pruszkowie 78; „Siła i Światło" 61; Ciechanów 58; Chodorów 87; Garbów 60; Gosławice 31; Przeworsk 825. Lublin 60; Ostrowiec 53; Strzyżów 75; Trawniki 65; „Firley" 12; Wołyń 35; Cegielski 61; Pierwsza Fabr. Lokomotyw 75; Pocisk 120; Rohn i Zieliński 67; Rudzki 12.50; Nobel Vem. 24; „Elibor" 50; Jabłkowscy 42; Klucze Papieru 50; Tomasz. Fabr. Jedwabiu 185—; Zawiercie 8.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: Dolarówka 39.25, Poż. Inwestycyjna I-ej em. 79.00, II-ej emisji 80.00, Konsolidacyjna 61.25, Wewnętrzna 60.50, Bank Polski 111.50 — 110.50, 5 proc. m. Łodzi 1933 r. 59.25—59.00. Tendencja utrzymana.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Mąka żytnia 55 proc. 26.00 — 26.50, mąka żytnia razowa 95 proc. 22.50 — 23.00, wyka jara 20.00 — 22.00. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja spokojna, na pszenicę ożywiona. Ogólny obrót 1.809 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 19 maja.

Nazwa papieru	Dziś	Onegdaj	Przed mies.	Przed rokiem
4% Inw. I. em.	80.—	79.—	84.—	82.13
5%/0 Wewn	60.50	60.50	62.25	65.13
4% Konwers.	65.—	65.—	67.—	70.25
Dolarówka	39.50	39.25	39.50	41.50
4½% L. Ziem.	57.—	57.—	60.—	65.25
5% l. Warsz. 1933	66.—	66.—	68.—	73.—
5% l. Łódz. 1933	58.50	58.50	62.—	64.75
Bank Polski	110.—	110.—	118.—	117.50
Lilpop	90.—	89.75	92.—	71.—
Żyrardów	54.25	54.—	63.—	56.50

NOTOWANIA BAWEŁNY

z dnia 17-go i 18-go maja 1939 r.

NOWY JORK: Loco 9.68 (9.79), czerwiec (9.09), lipiec 8.68—70 (8.79), sierpień 7.91 (8.01), wrzesień 7.96 (8.02), październik 7.86 (7.92), listopad 7.76 (7.82), grudzień 7.67 (7.72), styczeń (7.68), luty 7.62 (7.64), marzec 7.60—61 (7.61), kwiecień — (7.59), maj 40 r. 7.61 (7.58).

NOWY ORLEAN: Loco 9.44 (9.52), maj — (9.20), lipiec 8.79, październik 7.98, grudzień (8.01—02), styczeń 7.74—76 (7.71—76), marzec 7.73—74 (7.71—73), maj 7.69—71.

LIVERPOOL: Loco 5.44 (5.46), maj 5.06 (5.03), czerwiec 4.91 (4.90), lipiec 4.81 (4.78), sierpień 4.64 (4.58), wrzesień 4.54 (4.50), październik 4.50 (4.44), listopad 4.42 (4.35), grudzień 4.42 (4.35), styczeń 4.42 (4.35), luty 4.43 (4.36), marzec 4.45 (4.37), kwiecień 4.46 (4.38), maj 4.47 (5.03.

„Giza" 7: Loco 6.44 (6.43). maj 5.41 (5.45).

„Giza" 2: Maj 6.34 (6.32), lipiec 6.44 (6.42), wrzesień 6.44 (6.42). październik 6.50 (6.48) listopad 6.53 (6.51), styczeń 6.57 (6.55), marzec 6.59 (6.583.

Egipska Sakell.: Loco 6.44 (6.43).

Upper: Loco — (5.79), maj 5.6 (5.58), wrzesień 5.60 5.38), październik 5.65 (5.59), listopad 5.61 (5.58) styczeń 5.63 (5.60), amrzec 5.66 (5.62).

ALEKSANDRDIA. Sakellaridis: Maj 11.22 (11.33), lipiec 11.64 (11.61), listopad 12.19 (12.21).

„Giza": Maj 11.49 lipiec 11.60 (11.58), listopad 11.67 (11.66), styczeń 11.71 (11.71), marzec 11.77 (11.76).

BREMA: Loco 11.16, lipiec 9.95, październik 9.04, grudzień 8.90, styczeń 8.90, marzec 8.89.

Ashmouni: czerwiec 9.46 (9.55), sierpień 9.67 (9.63), październik 9.69 (9.66), grudzień 9.71 (9.66), luty 9.77 (9.72).

Cyfry w nawiasach oznaczają notowania z dnia 18 maja b. r.

Kronika radiowa

DWIE MAJOWE AUDYCJE W PROGRAMIE ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ.

„Wesoły Dymek z komina" Rozgłośni Łódzkiej uleci 20 maja, t. j. w dniu dzisiejszym o godzinie 18-ej i zawiedzie słuchaczy na majówkę taką, jaką przed laty organizowali dziś już „podeszli w leciech" obywatele naszego miasta.

„Z PIEŚNIĄ Z TAŃCEM ZDOBĘDZIEMY ŁAGIEWNIKI"...

...W niedzielę, dnia 21 maja o godz. 15-ej zaprowadzą nas tam łódzcy harcerze w audycji robotniczej, którą opracował Tadeusz Fangrat. — Audycja będzie miała charakter bardzo przyjemnej wycieczki do Łagiewnik i odbędzie się bez względu na pogodę.

„WROGÓW POBIJEMY..."

Dnia 22-go maja, w poniedziałek, w odcinku programu miejscowego o godz. 22.45 nadamy sprawozdanie z okręgowego zjazdu Zw. Oficerów Rezerwy w Radomsku zatytułowane: „Wrogów pobijemy, rodaków wyzwolimy".

Pogadankę pod tym tytułem wypowie prezes okręgowego zarządu Z.O.R-u kpt. Kazimierz Kowalski.

BEZPŁATNY KURS BUDOWY DETEKTORÓW DLA ROBOTNIKÓW.

Łódzki Klub Radioamatorów organizuje dla radiosłuchaczy robotników i dla robotników nie posiadających radia bezpłatny kurs budowy aparatów detektorowych. Wykładowcami będą pracownicy Rozgłośni Łódzkiej, którzy w sposób przystępny i zarazem fachowy zaznajomią kursistów z zasadami radia i radiofonii i zarazem pokierują pracami nad budową detektorów. Zgłoszenia na kurs przyjmuje sekretariat klubu, ulica Przejazd Nr. 46 od 19—21 dnia 20 i 22 maja b. r. Wykłady rozpoczną się w dniu 22-go maja b. r. o godzinie 18.30.

II. OGŁOSZENIE
ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ PIOTRKOWSKIEJ MANUFAKTURY
zawiadamia pp. Akcjonariuszów, iż doroczne
ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW
odbędzie się w środę, 31-go maja 1939 r., o godz. 19-ej w lokalu Zarządu w Łodzi, Piotrkowska 40, z następującym porządkiem dziennym:
1) Zagajenie i wybór przewodniczącego, 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1938; 3) Uchwała w przedmiocie podziału zysków; 4) Pokwitowanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z wykonania obowiązków, sprawowanych w 1938 roku; 5) Wybór uzupełniający członków Zarządu; 6) Wybór Komisji Rewizyjnej; 7) Sprawa wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na rok operacyjny 1939.
Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje w biurze Zarządu Spółki najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, o których mowa w art. 399 § 2 Kodeksu Handlowego.

Dział oficjalny ŁOZPN

Komunikat WSS Nr. 14

Pkt. 1. Obsada zawodów o mistrzostwo:

Dnia 21 maja 1939 r.

godz. 11, boisko ŁKS. ŁKS — Burza, p. Jancz.

godz. 9, boisko ŁKS., ŁKS II — Burza II, p. dr. Bornstein.

godz. 11. boisko WKS, ŁTSG. — PTC. p. Szperling.

godz. 9, boisko WKS, ŁTSG — PTC, p. Karbowiak.

godz. 11, boisko Zjednoczone, Zjednocz. — Wima, p. Madura.

godz. 9, boisko Zjednocz., Zjednocz. II — Wima II, p. Woźniakowski.

godz. 11, boisko SKS., SKS. — WKS., p. Pietrzak.

godz. 9, boisko SKS., SKS. — WKS. II, p. Kapczyński.

godz. 11, boisko Sokoła Pab., Sokół Pabj.— Sokół Zg., p. Pogodziński.

KLASA „B".

Dnia 21 maja 1939 r.

godz. 17, boisko Sokoła Pabj. K.E. — Makabi, p. Olejnik.

godz. 17, boisko Ruda. TUR — Huragan, p. Blak.

KLASA „C".

Dnia 21 maja 1939 r.

godz. 17, boisko U.T., Sportjon — R.K.S., p. Fligelman.

godz. 17, boisko SKS., PSKS. — Tramwajarze. p. Fiszman.

godz. 17, boisko Chojny, Strzelec Ch. — Jutrznia, p. Folond.

godz. 11, boisko Konstantyn., KKS. — RKS., p. Sikorski.

godz. 11, boisko Sokół Ł. TUR Ch. — AKS. p. Wypych.

godz. 17, boisko Głowno, Norblin — TUR Ozork., p. Racięcki.

godz. 11, boisko Ozorków, Orlę — Przybył. p. Jóźwiak.

godz. 17, boisko Ozorków, Strzelec — Metal, p. Jańczyk.

godz. 17, boisko ŁKS, Repr. kl. B — Repr. jun., p. Bira.

godz. 17, boisko Piotrków, Zryw — Lechia, p. Naporski.

godz. 16, boisko Piotrków, Ruch — M.K.S., p. Rymkowski.

20 maja, godz. 17. boisko Zd. Wola, O.M.P. —Strzelec, p. Klajn.

20 maja godz. 17, boisko WKS. UT. — ŁKS jun., p. Winiarski.

Pkt. 2. Prosimy pp. Blaka, Jancza i Michalskiego J. o nadesłanie w terminie do dnia 22 maja r. b. sprawozdań sędziowskich z meczów z dnia 14 b. m.

Pkt. 3. Prosimy p. Łyszkowskiego o nadesłanie sprawozdań sędziowskich z dnia 16 i 23 kwietnia r. b. (ponieważ oryginały zaginęły przy przesyłaniu przez pocztę. Prosimy WPana o postaranie się o odpisy z powyższych zawodów).

Pkt. 4. Prosimy pp. Michalskiego J., Śrcdę Z. i Gutmana J. o przybycie w dniu 25 b. m., godz. 19, do WSS. ŁOZPN.

Pkt. 5. Prosimy p. Blaka o przybycie w dniu 21 b. m. o godz. 16, na boisko w Rudzie Pabj. celem odbioru boiska.

Pkt. 6. W związku z meczem Polska—Belgia, który odbędzie się w dniu 27 b. m., komunikujemy pp. sędziom tut. WSS., że bilety wolnego wstępu będą wydawane w dniu zawodów w kasie głównej na boisku po okazaniu legitymacji sędziowskiej.

Pkt. 7. Pp. sędziowie, którzy mają zamiar udać się na zawody Polska — Szwajcaria w dniu 4 czerwca 1939 r. do Warszawy, proszeni są o podanie swych zgłoszeń w sekretariacie WSS ŁOZPN do dnia 23 b. m.

Pkt. 8. Podaje się do wiadomości Delegaturze w Tomaszowie, że z powodu wycofania się K.S. „Concordia" Bełchatów z rozgrywek mistrzowskich, wyznaczone zawody na niedzielę nie odbędą się. Na przyszłość prosimy delegować sędziów na te tylko zawody, w których nie bierze udziału K.S. „Concordia".

Do akt Nr. Km. 1068/39/II.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 2-go Stanisław Aniserewicz, zamieszkały w Łodzi, Przejazd 40 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 23 maja 1939 r. o godz. 13 w Łodzi, Rokicińska 20 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: wolantu, konia, 3 kap plusz., 6 poduszek, płaszcza, 3 bajty do wypiek. chleba, stolnicy, mąki pszennej, mebli, firanek i dywaników, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.080, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 6 maja 1939 r.

Komornik (—) St. Aniserewicz.

Sprawa W. Bruksteina p-ko J. Makówce.

Kupno i sprzedaż

PONCZOCHY i skarpetki po cenach konkurencyjnych. Specjalny dział z małymi skazkami poleca B. Fuksowa, Kilińskiego 87, m. 18.

MASZYNY do pisania, liczenia i kasy kontrolne „National" reperuje pod gwarancją A. Bluszke i R. Braun, Nawrot 1-a, tel. 137-54. 20

RESZTKI, nowości sezonowe, na suknie, komplety, bieliznę, tanio, Piotrkowska 69, m. 7. 18

PŁASZCZE impregnowane, jedwabne, wielki wybór, poleca „Moderne". Piotrkowska 10, front, II piętro.

Lokale

POKÓJ z windą, centralnym ogrzewaniem, ładnie umeblowany przy ul. Piotrkowskiej 56 m. 7 do wynajęcia dla pojedyńczego pana. Oglądać można od 11—1 pp. i od 3—6 pp. 23

POKÓJ z wszelkimi wygodami dla pana ul. 6-go Sierpnia 29, m. 11, telefon 225-94. 21

Posady

PRACOWNIA kapeluszy Narutowicza 19, poszukuje podręcznej i panienki na posyłki. 20

POTRZEBNY chłopiec na posyłki natychmiast, Puterman, Moniuszki 2.

Uzdrowiska i letniska

CIECHOCINEK. Pensjonat „Dworek Nowoczesny" róg Piłsudskiego i Widok poleca słoneczne komfortowe pokoje z balkonami, bieżącą wodą. Znana wykwintna kuchnia pod zarządem Wolmanowej, dawniej w Sopotach.

PENSJONAT „Trzech Róż" pod Spałą, poczta Inowłódz, telef. 7 czynny. 21

Tuszyn-Las
DO SPRZEDANIA natychmiast 2 PARCELE. Wiadomość Łódź, ul. Łagiewnicka Nr. 136, telef. 210-10.

GŁOWNO. Pensjonat „Melania" pod zarządem Fuksowej. Informacje: telefon 208-75. 20

WŁODZIMIERZÓW, pensjonat „Zofia" poleca się na sezon letni. Światło elektryczne. Kuchnia wykwintna. 20

WŁODZIMIERZÓW. Pensjonat „Al... cja" pod zarządem Romany Karo... na święta ... ny. Przyjmuje zamówienia na ... Infor. tel. 235-98 lub na miejscu.

WIŚNIOWA - GÓRA, tel. 9. Pensjonat „Carlton" E. Fuksowej. Poleca słoneczne pokoje, willa skanalizowana. Kuchnia wykwintna, na żądanie dietetyczna.

„ZACISZE LEŚNE". Pensjonat ... Szykier - Zołtkiewierowej i Stefanii Russakowej w Zakrzewie, przyjmuje zamówienia na święta. Telef. na miejscu, Poddębice 30, w Łodzi 275-... 114-15.

ORŁOWO - MORSKIE, Spacerowa ... Pensjonat „Słońce" obok lasu i plaży. Każdy pokój z balkonem. Wykwintne utrzymanie. Czynny od 15 maja do ... czerwca i we wrześniu ceny zniżone. Informacje w Łodzi tel. 173-10.

KRYNICA pełnokomfortowy pensjonat „Adria" pod zarządem T. Ro... sztajnowej, czynny od 10-go maja. Auto do dyspozycji gości czeka ... dworcu. Uwzględniamy karnety.

MUSZYNA. Komfortowy Pensjonat „Widoczna", pięknie położony, blisko łazienek. Wszystkie pokoje z bieżącą ciepłą i zimną wodą słoneczne z balkonami. Informacje: Zarząd Pensjonatu.

RABKA. Pensjonat dla dzieci i młodzieży „Swoboda" tel. 376. Rodzice dbający o zdrowie swych dzieci oddają je tylko pod troskliwą opiekę Heleny Baumgarten-Sterenzysowej.

KRYNICA PENSJONAT RENESANS pod zarz. A. Silberów, Tel. 264. ... wykwintna kuchnia, dietetyczna, ... konkurencyjnie niskie, położony ... przeciw Nowych Łazienek, poleca ... P. T. Gościom.

ZACISZE LEŚNE — Zakrzew, pensjonat Pauliny Kolskiej przyjmuje zamówienia na święta. Informacie tel. 217-... i Poddębice 14. Telefon na miejscu.

RUDA PABJANICKA. Letnisko. W ... w lesie sosnowym. Elektryczność. Tel. 142-54.

JULIANÓW — ul. Łagiewnicka ... Dojazd tramwajem 5 i 2. Mieszkanie ... 4 pokoje do wynajęcia od 1 lipca br. ... z hall'em i wszelkimi wygodami ... pierwszym piętrze w ogrodzie.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub ... lokatora, 2) znaleźć mieszkanie ... pojedyńczy pokój, 3) sprzedać ... chomość lub rzecz, 4) kupić coś ... wiek okazyjnie, 5) dostać posadę ... wyszukać pracownika — niechaj ... drobne ogłoszenie do „Republiki" ...

UBLIŻENIE Panu Lipszycowi odwołuję. Skorek.

BEREK Gelkopf zagubił zaświadczenie kieronika O. P. L. domu Żydowski... Blok 326.

LAJZER Klajner, Piotrkowska 114, zgubił kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej Nr. 138499 z dn. 4. XI. 1936 r. zł. ...

ZAGINĄŁ weksel zł. 50. - ... 1939 r. wyst. S. Silbersztajn. ... Kałmanowicz. Unieważnia się.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-626.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. × 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni Weiss, na str. 5, 6 i 7 — Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 — Szymon Glück, na str. 10 — Mateusz Rosner. Redaktor Dodatku Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki" — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama" — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty Łosiew. Wszyscy zamieszkali w Łodzi.
WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika" Sp. z ogr. odp. — Odbito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska 49 i 64.